

ישיבת

תורת אמת

מעגליותה וחביבותה בעיני הרב

תשורה

מחגיגת סיום הרמב"ם
ה' אדר ה'תשפ"ה
ישיבת 'תורת אמת' ליובאוויטש
פעיר"ק ירושלים ותוכב"א

שנת רחמשת אלפים שבע מאות שמונים וחמש לבריאה

פתח דבר

בזה הננו מוציאים לאור ליקוט מדברי הרבי נשיא דורנו על ישיבת "תורת אמת" שנתייסדה על ידי רבותינו נשיאינו.

לרגל יובל המאה להתייסדות הישיבה, הוצאנו לאור את הספר "תורת אמת" המתאר בהרחבה את קורות הישיבה ואת הדמויות שפיארו אותה במשך השנים.

עם זאת, דווקא בשל הנושאים, הדמויות והפרטים הרבים שנכללו בספר נוצר צורך להוציא לאור ליקוט שירכוז את תשומת הלב לדברי הרבי על הישיבה, מהם ניתן לראות את היחס המיוחד של הרבי לישיבה, יחס שכמדומה אין לו אח ורע. תצוין כאן רק העובדה כי "תורת אמת" היא אחת מיישובות ליובאוויטש הבודדות ברחבי תבל שעודנה בנשיאות הרבי עד היום הזה.

אילו באנו לקבץ את כל התייחסויות ומכתבי הקודש של רבותינו נשיאינו על ישיבת "תורת אמת" הדבר היה ממלא ספר עב כרס. לפיכך אין בחוברת זו אלא "טעימה", כטיפה מן הים הגדול, מן היחס המיוחד של הרבי לישיבה, המלמדת על הכלל כולו, וכלשון המשנה (יומא פרק ז משנה א) "יותר ממה שקריתי לפניכם כתוב כאן".

*

החוברת נחלקה לפרקים כאשר בכל פרק רוכזו דברי הרבי בנושא מסויים.

העריכה נעשתה באופן שכל מכתב או שיחה נחלק למספר קטעים קצרים. זאת כדי להדגיש כל פרט בפני עצמו, שלא ייבלע בתוך שאר הפרטים המצויים באותו מקור. לפיכך יתכן שמספר קטעים באותו פרק מהווים קטע אחד ארוך במקור.

בסיום כל ציטוט בחוברת מופיע בהערות שוליים המקור בדברי הרבי שממנו נלקח הקטע. בסוף החוברת הובאו כל המקורות (שהגיעו לידינו) בשלימותם לפי הסדר הכרונולוגי, כאשר בסוף כל מכתב, לדוגמא, צוין היכן הוא נדפס. כך שהקורא ציטוט מן החוברת ורוצה לעיין בהקשר המלא של הדברים מוזמן למצוא בסוף החוברת את המקור בשלימותו.

יצוין כי יש מעלה מיוחדת בלשון הרב כפי שהיא במקורה, והחפץ לראות את דברי הרבי, "דברי אלקים חיים", ללא כל עריכה יכול לעיין ישירות במדור "דבר מלכות".
כדרך ליקוט נכפלו לפעמים ענינים כאשר הם שייכים לשני פרקים והובאו בשניהם למען לא יחסר המזג.

*

בעריכת החוברת נעזרנו ברשימות הרה"ח ר' מרדכי מנשה שי' לאופר ב"התקשרות", במכתבים שנלקטו מן הדברים שנדפסו במשך השנים ונמסרו לנו על ידי: הגה"ח ר' אברהם יואל שי' לפידות, הרה"ח ר' יששכר דב הלוי שי' ולס, הרה"ת ר' מנחם מענדל שי' יוזביץ' והת' שמואל שי' מלכין, ובספר "תורת אמת".
הרה"ח ר' חיים שאול שי' ברוק, מנהל "ועד הנחות בלה"ק", סייע לנו בבירור מספר ענינים בקשר למכתבים ולמענות.
יבואו כולם על הברכה!

*

החוברת נערכה על ידי הרה"ת ר' משה לוי יצחק שי' לאופר.

*

"ויהי רצון שע"י לימוד התורה בישיבת "תורת אמת" - נזכה בקרוב ממש ללמוד "תורת אמת" לאמיתתה, מפיו של משיח צדקנו, שאז יהי' הענין ד"תורה חדשה מאתי תצא"¹.

ישיבת "תורת אמת"

ה' אדר ה'תשפ"ה
פעניה"ק ירושלים ת"ו

¹ שיחת כ' מנ"א תשמ"ב.

תוכן העניינים

3	פתח דבר
	ניסן תשכ"ז
7	תצלום כתב יד קודש
	"ונתן לנו תורת אמת"
9	שם הישיבה: "תורת אמת"
	"כי מציון תצא תורה"
10	מיקום הישיבה בירושלים עיה"ק
	"השיר והשבח"
12	ביטויי הפלאת הישיבה
	ברכות מאליפות
16	שאיפות וברכות הרבי בקשר לישיבה ותלמידיה
	יחס ייחודי
20	לישיבה ולתלמידיה
	שלוחי אדוננו
24	הוראות לתלמידים השלוחים לישיבה
	"עץ חיים היא למחזיקים בה"
27	הוראות הדרכות וברכות לצוות הרוחני והניהולי בישיבה
	"ותומכיה מאושר"
35	בקשות רבותינו לתמוך בישיבה, וברכות לתומכים
	ציוני דרך
38	התייחסויות מיוחדות מהרבי לשלבים שונים בהתפתחות ובניין הישיבה
	"דבר מלכות"
39	המכתבים והשיחות במלואם לפי סדר כרונולוגי

ישיבת

תורת אמת

מועלותיה וחביבותה בעיני הרבי

יו"ל ע"י ישיבת 'תורת אמת' חב"ד ליובאוויטש
פעיה"ק ירושלים תובב"א

© כל הזכויות שמורות
עימוד ועיצוב: ל.י. זבולון

תצלום כתב יד קודש

[illegible]

תצלוּם מכתב יד קודש כ"ק אדמו"ר, מענה מניסן תשכ"ז, על השליחות לביסוס והתרחבות ישיבת "תורת אמת", ובין השאר כותב על כך:

"וזהו טובתם בזה ובבא".

הפיענוח במלואו נדפס להלן עמוד 66.

"ונתן לנו תורת אמת"

שם הישיבה: "תורת אמת"

אמת מורה על נצחיות

"...שמה של הישיבה – כפי שנקבע ע"י רבותינו נשיאינו מייסדי הישיבה – הוא: "תורת אמת", והרי ידוע ש"אמת" מורה על ענין הנצחיות, היפך הענין דנהרות המכזבין, זאת אומרת: דבר הנפסק (נהרות המכזבין) אינו דבר אמיתי, וע"ד האמור לעיל ששינוי החוזר לברייתו (דבר שה' ונפסק) לאו שמי' שינוי, ורק דבר נצחי הוא דבר אמיתי.

ועפ"ז – מאחר ששמה של הישיבה הוא "תורת אמת" הרי מודגש בזה ענין הנצחיות – גם לאחר שבעים שנה¹.

הנצחיות דתורת אמת היא באופן של הליכה מחיל אל חיל

"ולאידך – בנצחיות גופא שייך עילוי מדרגא לדרגא, וכפי שמצינו בנוגע למעמד ומצב דלעתיד לבוא, שאז יהי' הענין דחיים נצחיים – "תלמידי חכמים אין להם מנוחה לא בעוה"ז ולא בעוה"ב, שנאמר ילכו מחיל אל חיל גו'" (כדאיתא בסיום מסכת ברכות ומו"ק ועוד). ועד"ז מובן בנוגע לענינו – שהנצחיות דישיבת "תורת אמת" היא באופן של הליכה "מחיל אל חיל"².

תורת אמת – הנגלה והפנימית גם יחד

"...הישיבה הק' תורת אמת. . יהי רצון שתהי' . . בית גדול³ אשר יגדלו בו תורת אמת, הנגלה והפנימית⁴ גם יחד"⁵.

"זהו גם סדר הלימוד בישיבת "תורת אמת", שלימוד התורה יהי' באופן אמיתי, לימוד נגלה דתורה ופנימיות התורה ביחד, באופן ד"תורה אחת", מאחר שהם בדוגמת גוף ונשמה"⁶.

¹ שיחת כ' מנ"א תשמ"ב.

² שיחת כ' מנ"א תשמ"ב.

³ בית גדול . . תורת . . תפלה: מגילה כז, א.

⁴ אמת, הנגלה והפנימית: עיין יומא עב, ב.

⁵ מכתב עש"ק בראשית תשכ"ג.

⁶ שיחת כ' מנ"א תשמ"ב.

"כי מציון תצא תורה"

מיקום הישיבה בירושלים עיה"ק

רבותינו נשיאינו יסדו ישיבת תורת אמת בירושלים

"...כ"ק רבותינו נשיאינו יסדו ישיבה תו"א בירות"ו...".⁷

לבסס ולהרחיב את ישיבת תורת אמת בפרט, מצד היותה בירושלים

"תקבלו על עצמכם תפקיד חדש, לבסס ולהרחיב – הן בעומק והן בהתרחבות גדולה ובאורך – את ישיבת תורת אמת בכל פרטי, ועד"ז בנוגע לישיבה ב...; אבל בתורת אמת בפרט, מצד היותה בירושלים"⁸.

כיון שהישיבה קשורה בירושלים עיר הקודש יש להשקיע עד כדי מס"נ, שכל אחד יהיה דוגמא חיה

"אלו מכם שבאו מישיבת "תורת אמת" בירושלים, וימשיכו ללמוד בה – יש להם תפקיד מיוחד: כיון שזוהי ישיבה הקשורה עם ירושלים עיר הקודש, עליהם להשקיע את עצמם בכל הכחות עד כדי מס"נ, שכל אחד יהי דוגמא חי' כיצד צריכה להיראות ישיבת תורת אמת. לכל לראש, בנוגע לדבר שבולט לעין מיד – שמירת סדרי הלימודים, וכמובן גם בנוגע לשאר הענינים: התמדה ושקידה אליבא דנפשי' בלימוד הנגלה ובלימוד החסידות, ועבודת התפלה, ובכל הענינים"⁹.

כשלומדים תורה קדושה בישיבה קדושה בירושלים עיה"ק יש כוחות וסיוע מיוחדים מלמעלה

"הנתינת כח ליהודי שיוכל להיות קדוש כביכול כקדושתו של הקב"ה נאמר ליהודי בכל מקום שהוא, עאכו"כ עבור אלו שהם לא בחו"ל אלא בארץ הקודש, אשר "עיני ה' אלקיך בה מראשית השנה ועד אחרית שנה"¹⁰, ועאכו"כ בירושלים עיה"ק שבאה"ק"¹¹, עאכו"כ יהודי – שיהודי הוא קדוש – ונמצא בירושלים שהיא עיר

⁷ מענה הרבי, ט"ו אייר תשמ"ז.

⁸ שיחת כ"ז ניסן תש"ל.

⁹ שיחת כ"ז ניסן תש"ל.

¹⁰ עקב יא, יב.

¹¹ כלים פ"א מ"ח.

הקודש, ולומד בישיבה קדושה תורה קדושה, ובאופן דקדוש ומובדל¹² (שהוא מובדל מתאוות העולם ומקדש את עצמו בענינים של קדושה¹³) – אזי יש לו שלא בערך יותר כחות ושלא בערך יותר סיוע מלמעלה.

והקב"ה עוזר לו למלא בחסד וברחמים ובהצלחה רבה ומופלגה כל הפרטים האמורים לעיל; ולכל לראש – ללמוד, כפשוטו, בהתמדה ושקידה הכי גדולה, הן נגלה והן חסידות, והלימוד יביא לידי מעשה – קיום המצוות בהידור, כולל עבודת התפלה, וגם בהנקודה של הפצת המעיינות חוצה¹⁴.

על ידי תפלה כדבעי באה יראת שמים ובמיוחד בירושלים - שלימות היראה

"יהי רצון שתהי' ההנחה בשעה טובה ומוצלחת בכל הפרטים, בניני בית גדול אשר יגדלו בו תורת אמת, הנגלה והפנימית גם יחד, וגם יגדלו בו תפלה, אשר היא המביאה שיהי' הלימוד אמת ובר קיימא, ומביא לידי מעשה, כי על ידה יראת ה' היא אוצרו של הלומד.

ובפרט בדורנו דרא דעקבתא דמשיחא, אשר תפקיד הישיבה הוא לא רק לימוד התורה כי אם – ועיקר – חינוך על יסודי התורה והמצוה, חינוך פנימי ואמיתי, אשר לא יחת מפני כל רוחות שבעולם (ל' העלם והסתר) ויעמוד בפני כל נסיונות.

ואם בכל מקום הדברים אמורים, עאכ"כ בארץ אשר עיני ה' אלקיך בה מראשית השנה ועד אחרית שנה, וביחוד בירושלים עיה"ק, אשר שמא מילתא היא, יראה שלם – שלימות היראה – וכפירוש רבנו הזקן בעל התניא (פוסק בנסתר דתורה) והשלחן ערוך (פוסק בנגלה דתורה)¹⁵.

¹² עיין תניא פמ"ו (ובכ"מ). ושם: "שהיא קדושתו של הקב"ה בכבודו ובעצמו". ובכתבי אדנ"ע (המשך תער"ב ח"ב ע' תתקכד. ועוד) דבכבודו ובעצמו – מל' דא"ס ועצמות דא"ס שלפני הצמצום.

¹³ ראה רמב"ם סוף הל' שמיטה ויובל, ושם: "נתקדש קדש קדשים".

¹⁴ שיחת כ"ז ניסן תש"ל.

¹⁵ מכתב עש"ק בראשית תשכ"ג.

"השיר והשבח"

ביטויי הפלאת הישיבה

"המוסד הנעלה... אשר יסודתה בהררי קדש"

בשניים ממכתבי הרבי אודות התמיכה בישיבה¹⁶ הוא מצטט מלשון מייסד הישיבה, הלא הוא כ"ק אדמו"ר מוהרש"ב נ"ע, במכתבו לבוא לעזרת הישיבה. ניתן להבחין כי במכתב זה מכנה הרבי הרש"ב את הישיבה בכינוי הייחודי: "המוסד הנעלה ישיבת תורת אמת, אשר יסודתה בהררי קדש".

כך במכתב משנת תשכ"ה: "וכבר נתונה ברכת מייסדה הגדול לכל הבא לעזרת המוסד הנעלה ישיבת תורת אמת אשר יסודתה בהררי קדש, להתברך מהשי"ת ולהצליח בכל עניניו בגשמיות וברוחניות".

וכך במכתב משנת תשמ"ב: "וז"ל כ"ק אדמו"ר מיסדה הראשון – בעידוד תומכי' לבוא לעזרת המוסד הנעלה ישיבת תורת אמת, אשר יסודתה בהררי קדש. וכל המשתדל בענין הגדול הזה יתברך מהשי"ת בכל הטוב, וימלא משאלות לבכם לטוב להצליח בכל הענינים בגו"ר".

"המוסד הנשגב"

במכתב משנת תשמ"ב¹⁷ מוסיף הרבי ומביא ציטוט גם ממכתבו של כ"ק אדמו"ר מוהריי"צ נ"ע. יש לשים לב כי במכתב זה מכנה גם הרבי הריי"צ את הישיבה בתואר ייחודי: "המוסד הנשגב, הישיבה והת"ת תורת אמת בעיה"ק ת"ו".

כך כותב הרבי במכתבו: "ואחריו בנו יחידו ממלא מקומו כ"ק מו"ח אדמו"ר תנו יד עזר להחזיק ידי לומדי-תורה, האצילו ברכה מפרי עבודתכם ברוח ובפועל עבור המוסד הנשגב, הישיבה והת"ת תורת אמת בעיה"ק ת"ו".

אנא אחינו הנכבדים חושו מהרו בעזרתכם ושלחו נדבת לבבכם הטובה, ובגלל זאת יברך השם יתברך אתכם, ביתכם וזרעכם בכל מילי דמיטב מנפש ועד בשר".

¹⁶ מכתב כ' מרחשון תשכ"ה ומכתב כ' מנ"א תשמ"ב.

¹⁷ מכתב כ' מנ"א תשמ"ב.

"המוסד הקדוש"

בשנים האחרונות נחשף מכתב נדיר משנת תשכ"ה¹⁸, אותו כתב הרבי כפנייה ישירה לטובת הישיבה (דבר נדיר בפני עצמו). במכתב האמור משתמש הרבי בביטויים נעלים ומיוחדים על הישיבה, כגון "המוסד הקדוש הזה", ואף מתבטא שדברי ימי הישיבה הינם "מסולאים בפז".

כך כותב הרבי במכתבו: "הישיבה הק' **תורת אמת** בעיה"ק ירושלים ת"ו, מיסודו של כ"ק אדמו"ר (מוהרש"ב) נבג"מ זי"ע, הגיעה למפנה חדש בדברי ימי המסולאים בפז – הכרח להקים בנין חדש בעד הישיבה ותלמידי' ש', כ"י.

וביום סגולה זה, יום הולדת את כ"ק אדמו"ר נ"ע מייסד הישיבה (שהשתא היא אותה הקביעות כמו בשנת הוולדו), הנני פונה לכל חובבי תורה ומצוה, ובפרט לאנ"ש והתמימים, ה' עליהם יחיו, להתעורר ברוח נדיבה להיות נתבעים ונותנים, עושים ומעשים, להרים כל כסף הקדשים שנצרך להקמת הבנין החדש בעד המוסד הקדוש הזה".

"היכל התורה"

"נודע ומפורסם בתוככי בני ישראל היכל התורה, היא ישיבת **"תורת אמת"**, אשר בירושלים עיר הקדש תבנה ותכונן"¹⁹.

ייסודה ופיתוחה ע"י רבותינו נשיאינו ובנשיאותם

"נוסדה על ידי כ"ק אדמו"ר (מהרש"ב) זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע ומני אז עמדה תחת נשיאותו, ואח"כ תחת נשיאות כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע, אשר רבות השתדלו בעזר הישיבה ופיתוחה"²⁰.

רבותינו נשיאינו השקיעו בישיבה כוחות פנימיים ועצמיים

"...כ"ק מו"ח אדמו"ר וכ"ק אביו אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע... תורת אמת (ש)הוא יסודם ובה השקיעו מכחותיהם הפנימיים והעצמיים"²¹.

¹⁸ מכתב כ' מרחשון תשכ"ה.

¹⁹ מכתב נר ה' דחנוכה תשי"ב.

²⁰ מכתב נר ה' דחנוכה תשי"ב.

²¹ מכתב כ"ח טבת תשי"ז.

רבותינו נשיאינו מסרו נפשם על יסוד הישיבה והחזקתה

"הן ידוע כמה מסרו נפשם הוד כ"ק אדמו"ר מוהרש"ב וממלא מקומו הוד כ"ק מו"ח אדמו"ר, נבג"מ זי"ע, על יסוד הישיבה **תורת אמת** והחזקתה, אפילו בשנים כתיקונם, כשהיו הרבה ישיבות ולומדי תורה, להיותה אז יחידה בצביונה ותכונתה; על אחת כמה וכמה אחרי ההשמדות ר"ל שנחרבו מרכזי התורה והיראה במדינות אירופה, וביניהן הישיבות המפוארות דליובאוויטש אשר שם, וכעת הישיבה הק' **תורת אמת** בירושלים עיה"ק ת"ו היא אחת מהיחידות והמיוחדות מיסודי רבותינו נשיאינו"²².

"ישיבת תורת אמת . . שמרה צביונה ותכונתה מאז הווסדה ועד עתה"

"דרשו רבותינו ז"ל עה"פ ואברהם זקן בא בימים – מימיהם של אבותינו לא פסקה ישיבה מהם (יומא כח, ב). ועוד דרשו על פסוק זה, שעד אברהם אבינו ע"ה לא היתה זקנה וביקש אברהם רחמים ובאה זקנה לעולם, כדי שיכירו בינו לבין בנו יצחק. ועל דרך הצחות אפשר לקשר שני המדרשים האלה, היינו שתכלית הישיבה היא שהבן יהי' כמו האב בכל הענינים, והאב יהי' כמו אביו וזקנו וכולי עד אברהם אבינו ע"ה, וההבדל היחידי שבין אב לבנו יהי' רק שאצל זה זקנה ואצל זה בחרות. והרי ישיבת תורת אמת בה זקנה ובה בחרות, תורה ביראת שמים ובמסירות נפש, אשר שמרה צביונה ותכונתה מאז הווסדה ועד עתה, וכל תלמידי' למודי' ה' אשר כל רואיהם יכירום כי הם זרע ברך ה'. בודאי שראוי' הישיבה תורת אמת שיתמכו בה בכל לב ונפש ומאד"²³.

הרחיבה את גבולה

"בקשר עם העלי' לאה"ק ת"ו . . הרחיבה ישיבה זו את גבולה ועסקה והתאמצה בקליטת תלמידים מן הנוער העולה, היכולים על ידי זה לגשם בחיים את שאיפתם ותשוקתם להיות באהלה של תורה ספוגה יראת שמים, להדבק בהוי' אלקינו על ידי דברי אלקים חיים"²⁴.

²² מכתב כ' מרחשון תשכ"ה.

²³ מכתב כ' מרחשון תשכ"ה.

²⁴ מכתב נר ה' דחנוכה תשי"ב.

"זיכהו והצליחו השי"ת ללמוד בישיבת תורת אמת"

"במענה למכתבו... בו כותב מאשר זיכהו והצליחו השי"ת ללמוד בישיבת תורת אמת, מיסודה ובהנהלתה של כ"ק רבותינו נשיאינו..."²⁵.

וותק, ייחוס והתפשטות התלמידים

לישיבת תורת אמת מעלה על פני רובם הגדול של הישיבות בארץ הקודש שאין להם הוותק, ולא הייחוס דכמה וכמה דורות, ולא תלמידים בכמה וכמה מקומות וכ' כבישיבת תורת אמת²⁶.

²⁵ מכתב ח"י אלול תשי"ח.

²⁶ על פי מענה ה' אייר תשמ"ו (התוכן ולא הלשון).

ברכות מאליפות

שאיפות וברכות הרבי בקשר לישיבה ותלמידיה

נגלה, חסידות ועבודת התפלה

"בית גדול אשר יגדלו בו תורת אמת, הנגלה והפנימית גם יחד, וגם יגדלו בו תפלה"²⁷.

חינוך פנימי ואמיתי

"בדורנו... תפקיד הישיבה הוא לא רק לימוד התורה כי אם – ועיקר – חינוך על יסודי התורה והמצוה, חינוך פנימי ואמיתי, אשר לא יחת מפני כל רוחות שבעולם (ל' העלם והסתר) ויעמוד בפני כל נסיונות.

ואם בכל מקום הדברים אמורים, עאכ"כ בארץ אשר עיני ה' אלקיך בה מראשית השנה ועד אחרית שנה, וביחוד בירושלים עיה"ק... והרי הוראת תורתנו תורת חיים היא גם נתינת כח וסיוע מלמעלה לקיים הציווי"²⁸.

"יעלו מעלה מעלה בלימוד התורה ביראת שמים מתאים לרצון נשיאנו"

"בנועם נודעתי מהנהלת הישיבה תורת אמת ע"ד אופן לימודם בנגלה ובדא"ח, ויה"ר מהשי"ת אשר יהי' בהצלחה ויעלו מעלה מעלה בלימוד התורה ביראת שמים מתאים לרצון נשיאנו רבוה"ק זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע... בברכה להצלחה בלימוד בנגלה ובדא"ח"²⁹.

"ילך המצב הלוח וטוב ויהי' מעלין בקדש"

"...נהניתי ממ"ש אשר מצב הישיבה נשתפר, וברוחניות ג"כ, הן בעניני תורה והן בעניני תפלה ויר"ש. ויהי רצון שילך המצב הלוח וטוב ויהי' מעלין בקדש, שזה גופא ירחיב ג"כ בהענינים הגשמיים וע"ד מרז"ל בארץ הצבי, דקאי על ארץ ישראל בגשמיות, וכיון שהגשמיות משתלשלת ובאה מהרוחניות, הרי בודאי שזהו בתורה ועניני' שהם ארץ ישראל ברוחניות... בברכת הצלחה – המחכה לבשו"ט בכל הנ"ל"³⁰.

²⁷ מכתב עש"ק בראשית תשכ"ג.

²⁸ מכתב עש"ק בראשית תשכ"ג.

²⁹ מכתב ב' ניסן תשי"ב.

³⁰ מכתב י"ג מ"ח תשט"ו.

שתיה התחלה טובה להתפתחות במספר התלמידים, כמות הלימודים ופנימיות הנהגתם

"במענה על מכתבו מעש"ק שמות, בו כותב אודות סדרי הלימודים בהמכינה של ישיבת תורת אמת, תוכן דברי ההתעוררות להתלמידים שבטח התלמידים מקשיבים וכו'. ויה"ר שתהי' זה התחלה טובה להתפתחות בכל הנ"ל ככל הדרוש הן בכמות והן באיכות, זאת אומרת במספר התלמידים וכמות הלימודים ופנימית הנהגתם, והרי זכות כ"ק מו"ח אדמו"ר וכ"ק אביו אדמו"ר צוקללה"ה נבג"מ זי"ע מסייעת את כל אלו המתעסקים ומשתדלים בעניני תורת אמת שהוא יסודם ובה השקיעו מכחותיהם הפנימיים והעצמים"³¹.

תתבסס הישיבה וגם תתפשט - באיכות ובכמות

"בברכה שסו"ס תתבסס הישיבה וגם תתפשט - באיכות ובכמות - כתביעת רבותינו נשיאנו הק"י"³².

התלמידים יהוו דוגמא חיה לתלמיד מוסד של רבותינו נשיאנו

"...יעלו בעתם ובזמנם מדרגא לדרגא וישמשו דוגמא חי' להנהגת תלמיד מוסד אשר מיסודו הוא של רבותנו נשיאנו צוקללה"ה נבג"מ זי"ע ובהנהלתם, ואחכה לבשו"ט מהתקדמותם והליכתם מחיל אל חיל בכל האמור. בברכה לת"ת ביר"י"³³.

"תמונת" כל התלמידים בפנימיותם: "פרומקייט" דנה"י וחג"ת וגם דחב"ד

"בתודה הנני מאשר בזה קבלת מכתבם מי"ח טבת עם התמונה, ות"ח ת"ח על תשורתם זו, ויה"ר מהשי"ת אשר בקרוב ממש אקבל ג"כ תמונת כל התלמידים בפנימיותם והיינו ידיעותיהם בנגלה ובדא"ח והנהגתם ביראת שמים לא רק פרומקייט דנה"י וחג"ת אלא גם פרומקייט דחב"ד. בברכת הצלחה בעבודתם בקדש"³⁴.

אף שהנהלה שבעת רצון - התלמידים צריכים לתבוע מעצמם להוסיף בניצול הזמן

"צריך להיות תמיד נגד עיניהם המבואר בכ"מ בדא"ח, אשר . . . בנוגע לעצמו הנה צריך לעמוד בתוקף של תביעה . . . שכל הימים הניתן לכאו"א לא ילך רגע אחד לבטלה . . .

³¹ מכתב כ"ח טבת תשי"ז.

³² מכתב כ"א תמוז תשכ"ב.

³³ מכתב י"ט שבט תשי"ח.

³⁴ מכתב כ"ו טבת תשי"ג.

ובנוגע לנדון דידן, הנה אף שהנהלת הישיבה לפ"ע שבעה רצון מהנהגתם ולימודם, אבל אין זה נוגע לתביעתם מעצמם ושצריכים להסתכל בהנ"ל ומתאים למרז"ל מעלין בקדש³⁵.

לנצל את הזכות ללמוד בישיבה: התמדה ושקידה, השפעה והפצה

"במענה למכתבו מו' אלול, בו כותב מאשר זיכהו והצליחו השי"ת ללמוד בישיבת תורת אמת, מיסודה ובהנהלתה של כ"ק רבותינו נשיאינו, ויהי רצון שינצל חלקו בזה במילואו, ז.א. ללמוד בהתמדה ושקידה ולהשפיע גם על חבריו (שיכנסו לישיבה זו וילמדו באופן האמור) ובעסקנות בהפצת המעיינות. שבודאי עושה זה (לאחרי ההתייעצות עם הנהלת הישיבה וע"פ רשותם, באופן שלא לבלבל סדרי הישיבה), ותרבה בהצלחה בהאמור"³⁶.

הרבי הרי"צ מברך כל תלמיד בפרט שיצליח ויעלה בגו"ר

"...כל אחד ואחד מהתלמידים שי' בפרט (ו)הנני מברך אותם אשר יצליח להם השי"ת ועלה יעלו בעילוי אחר עילוי בגו"ר..."³⁷.

הרושם מההתועדויות בישיבה יהיה ניכר במשך כל השנה

"מאשר הנני קבלת מכתבו מנר החמישי, בו כותב ר"פ מעניני המכינה והישיבה הק' תורת אמת, וביחוד מההתועדויות, ויהי רצון שהרושם יהי' ניכר בכל משך השנה כולה"³⁸.

בתורת אמת: לימוד תורה באופן אמיתי - נגלה וחסידות יחד

זהו גם סדר הלימוד בישיבת "תורת אמת", שלימוד התורה יהי' באופן **אמיתי**, לימוד נגלה דתורה ופנימיות התורה **ביחד**, באופן ד"תורה אחת", מאחר שהם בדוגמת גוף ונשמה (כמבואר בזהר פ' בעלותך)³⁹.

³⁵ מכתב ב' ניסן תשי"ב.

³⁶ מכתב ח"י אלול תשי"ח.

³⁷ מכתב כ' אדר תר"ץ.

³⁸ מכתב ד' טבת תשכ"ב.

³⁹ שיחת כ' מנ"א תשמ"ב.

תלמידים מקשיבים מתאימים לרצון רבותינו נשיאינו

"שיתמלא הבית כולו אורה זו תורה, תלמידים מקשיבים מתאימים לרצון רבותינו נשיאינו, מיסדי הישיבה, צוקללה"ה נבג"מ זי"ע⁴⁰.
"תתבסס ותתגדל הישיבה תורת אמת בכל המובנים, ולכל לראש בתלמידים מתאימים לרצון רבותינו נשיאינו מייסדי ישיבה זו ומנהלי".
ובדוגמת ארץ ישראל בכלל, ארץ הצבי, אשר העור גדל ע"י הבשר, הרי ההגדלה האמורה תביא ג"כ להגדלה בכל שאר עניני הישיבה⁴¹.

לאחר שבעים שנה להתייסדות הישיבה מתחיל לימוד בעילוי שבאין ערוך

"לאחרי 'לימוד של שבעים שנה' מאז התייסדות הישיבה נפעל עילוי גדול יותר... מתחיל סדר ואופן חדש בלימוד התורה, באופן שבאין ערוך לגמרי... והמעשה הוא העיקר: ...צריכים להוסיף בהתמדה ושקידה בלימוד התורה, ביתר שאת וביתר עוז – בהתאם לגודל העילוי שנפעל ע"י 'לימוד של שבעים שנה'.
ומובן, שה'לימוד של שבעים שנה' באופן ד'תלמודו בידו' – ברשותו [ע"ד הענין ד'תורתו' – תורה שלו, שלכן 'רב שמחל על כבודו כבודו מחול' (קידושין לב, סע"א ואילך)] – מהווה הכנה המתאימה ונתינת כח לאופן הלימוד שבאין ערוך במשך שבעים שנה הבאות⁴².

יתווסף בישיבה שלא בערך

"כאשר כל אחד... יעשה... במסירה ונתינה, אזי יראה פרי טוב בעמלו – שיתוסף בבנין ישיבת תורת אמת שלא בערך, היינו, שכלל שהי' באופן טוב עד עתה, יתוסף בזה שלא בערך יותר⁴³.

ע"י הלימוד בתורת אמת נזכה ל"תורה חדשה" מפי משיח

"שע"י לימוד התורה בישיבת "תורת אמת" – נזכה בקרוב ממש ללמוד "תורת אמת" לאמיתתה, מפיו של משיח צדקנו, שאז יהי' הענין ד"תורה חדשה מאתי תצא"⁴⁴.

⁴⁰ מכתב עש"ק בראשית תשכ"ג.

⁴¹ מכתב י"ב סיון תשכ"ג.

⁴² שיחת כ' מנ"א תשמ"ב.

⁴³ שיחת כ"ז ניסן תש"ל.

⁴⁴ שיחת כ' מנ"א תשמ"ב.

יחס ייחודי לישיבה ולתלמידיה

הרבי הרי"צ דורש בשלום והצלחת כל תלמיד ב"תורת אמת" בפרט

"בבקשה לדרוש בשמי בשלום כל אחד ואחד מהתלמידים שי' בפרט . . והנני ידידם עוז הדורש שלומם טובם והצלחתם בגו"ר"⁴⁵.

לכוון את המושפעים ל"תורת אמת"!

"כ"ק רבותינו נשיאנו יסדו ישיבה תו"א בירות"ו – ולשם יכוון מושפעיו שי' בשטומו"צ"⁴⁶.

הרבי מצווה לומר "לחיים" עבור כל תלמידי הישיבה

הגה"ח⁴⁷ הרב שמואל-אלעזר הלפרין ע"ה, שבעצמו למד בתורת-אמת, נתמנה אחר-כך לר"מ ומושפיע, עד ששימש ראש הישיבה. בהתוועדות שמחת-בית-השואבה תשכ"ד פנה הרבי לפתע וקרא (לפי סרט ההקלטה⁴⁸ – נדפס חלקית גם בשיחות-קודש תשכ"ד, עמ' 43): "היכן הוא הלפרין, ראש הישיבה דתורת-אמת? תנו לו עבור כל תלמידיו... עבור כל התלמידים... 'תורת אמת'".

הרבי מביע תודה מיוחדת על שיגור תמונת תלמידי הישיבה

"בתודה הנני מאשר בזה קבלת מכתבם מ"ח טבת עם התמונה, ות"ח ת"ח על תשורתם זו"⁴⁹.

הרבי נהנה משיפור מצב הישיבה בגשמיות וברוחניות

"...נהניתי ממ"ש אשר מצב הישיבה נשתפר, וברוחניות ג"כ, הן בעניני תורה והן בעניני תפלה ויר"ש"⁵⁰.

⁴⁵ מכתב כ' אדר תר"ץ.

⁴⁶ מענה הרבי בכת"י המזכיר – ט"ו אייר תשמ"ז.

⁴⁷ הבא להלן – מתוך מדור "נצוצי רבי" ב"התקשרות" גליון תרלב.

⁴⁸ שיחה ח, דקה 35.

⁴⁹ מכתב כ"ו טבת תשי"ג.

⁵⁰ מכתב י"ג מ"ח תשט"ו.

מאמר רז"ל "יגעת ומצאת" תקף במיוחד בישיבה

"אם בכל מקום ובכל ישיבה אמרו רז"ל יגעת ומצאת, עאכו"כ בישיבה מיסודם ובהנהלתם של רבותינו נשיאנו נשיאי חב"ד צוקללה"ה נבג"מ זי"ע, אשר עומדים ומעוררים רחמים רבים על כל השייכים אליהם ומקושרים אליהם בתוך כלל ישראל להמשיך להם המצטרך, ובפרט לתלמידי ואברכי ישיבות ארצנו הקדושה, ומוכן שכל שירבה בהתמדה ושקידה תתרבה ג"כ ההצלחה, ועל ידי שישפיע גם על חבריו בזה שזהו ענין צדקה רוחניות, תתוסף בסייעתא דשמיא בכל האמור"⁵¹.

בשאלות בעיני בחינות ולימוד לעשות כהוראות ההנהלה

"במענה למכתבו מכ"ב אייר, בו שואל אצל מי להבחן. ולפלא השאלה שהרי בשעה טובה ומוצלחת נעשה לתלמיד למכינת הישיבה הק' תורת אמת מיסודה ובהנהלתה של כ"ק רבותינו נשיאנו צוקללה"ה נבג"מ זי"ע, ובמילא בשאלות בחינות ולימוד וכיו"ב עליו לעשות מתאים להוראות הנהלת הישיבה הק' תורת אמת"⁵².

בזמן הלימודים הבא עליהם להיות בד' אמות של ישיבת תורת אמת

"מאשר הנני קבלת מכתבם מכ"ה ניסן, בו כותבים ע"ד ענינים וכו', וסברות בנוגע לזמן לימודים הבא. . מובן ופשוט שעליהם להיות בד"א של הישיבה תו"א. . מבלי לשים לב לפיתוי הקלוגינקער, וק"ל"⁵³.

להודיע לרבי על ההתקדמות כל תלמיד בלימוד נגלה וחסידות

"מאשר הנני קבלת מכתבם מכ"ה ניסן. . והעיקר חסר לגמרי, כוונתי ע"ד התמדתם ושקידתם בלימוד התורה נגלה וחסידות, וגם מן הצד לא שמעתי עד"ז, ובפרט לאחר מכתבי מאמצע החורף, שבדאי הגיע⁵⁴ גם אליהם, כיון שגם להם נתכוונתי. . ובדאי במכתבם בדואר החוזר, יודיעו בפרטיות כנ"ל ע"ד ההתקדמות של כאו"א מהם בלימוד הנגלה ובלימוד החסידות (ופשיטא שאופן הלימוד הוא כהוראת חז"ל, מביא לידי מעשה, התקדמות בקיום המצות בהידור). . והרי על כגון זה נאמר, יגעת ומצאת, יגעת ולא מצאת אל תאמין, ז.א. שבאם לא מצא, בודאי לא השתדלו בזה.

⁵¹ מכתב י"ז כסלו תשי"ז.

⁵² מכתב ב' סיון תשי"ח.

⁵³ מכתב כ"ז ניסן תשכ"ד.

⁵⁴ עיין לקו"ת שמיני (יח, א) אן רירען בל"א.

בברכה לבשו"ט בכל האמור וכן אודות כ"א מחבריהם שי'...

גב. מובן שלהקלוגינקער לא יחסרו אמתלאות ותירוצים (באם חסר בהנ"ל ח"ו) ויתלה האשם במי שהוא, ואשר אתם הצדק, וכבר הודיעונו חז"ל שכל הנשמע ומקבל אמתלאות כאלו, נשמע הוא לרצון הקלוגינקער. וע"פ האמור מובן ופשוט ש... (ו)הלימוד יהי' אליבא דנפשי' וכנ"ל מבלי לשים לב לפיתוי הקלוגינקער, וק"ל⁵⁵.

על כל אחד מתלמידי הישיבה לעשות כל התלוי בו להרבות מספר התלמידים

"...על כאו"א מתלמידי הישיבה הק' תורת אמת, להשתדל ולעשות כל התלוי בו, להרבות מספר התלמידים, וגם מפעולותיהם בזה לא נשמע מאומה, ובודאי במכתבם בדואר החוזר, יודיעו בפרטיות . . כמה תלמידים נצטרפו לכותלי הישיבה ע"י השתדלות כאו"א מהם, והרי על כגון זה נאמר, יגעת ומצאת, יגעת ולא מצאת אל תאמין, ז.א. שבאם לא מצאו, בודאי לא השתדלו בזה⁵⁶.

כמות התלמידים שנוספו מצערת ביחס לדרישת השעה

"לאחרי ההפסק נתקבל מכתבו מכ' לחדש אייר, בו כותב מסדרי הלימודים בקיץ זה, ומהוספת מספר התלמידים שיחיו, ובטח כוונתו שזהו בהוספה על התלמידים דזמן העבר שכולם ממשיכים בלימודם בקדש, ובכל זה ההוספה מצערת היא ובפרט בערך דרישת השעה והכרח⁵⁷.

אין לערב את התלמידים כלל בענייני הנהלת הישיבה

"...בקשתי, למרות טרדותיו וכו', אשר יתאספו . . וינקטו בצעדים הכי נמרצים, להפסיק בהחלט ההשפעה והדיבור עם התלמידים שי' שיתערבו בענייני הנהלה, שאין זה שייך להם כלל וכלל, נוסף על ענין דביטול תורה וכו'. ולהזהיר אלה שעשו בכגון זה עד עתה וכו'. וד"ל...⁵⁸.
"בודאי . . כל התלמידים לומדים בהתמדה הראוי, ואין לערבם כלל וכלל בענייני הנהלת הישיבה...⁵⁹.

⁵⁵ מכתב כ"ז ניסן תשכ"ד.

⁵⁶ מכתב כ"ז ניסן תשכ"ד.

⁵⁷ מכתב כ"ו אייר תשי"ז.

⁵⁸ מכתב ז' אדר"ר תשכ"ז.

⁵⁹ מכתב ז' אדר"ר תשכ"ז.

חיזוק בשמירת הזמנים על ידי התלמידים

”...חיזוק ככל האפשרי בשמירת הזמנים . . ע”י התלמידים”⁶⁰.

בוודאי כל התלמידים לומדים בהתמדה הראויה

”בוודאי . . כל התלמידים לומדים בהתמדה הראוי”⁶¹.

הרבי שולח משקה במיוחד לתלמידי ולצוות הישיבה

”מהמשקה שקיבל בהתועדות ש”פ קדושים תהיו – המשך ההתועדות דאחש”פ: למסור – **ב י ח ד** עם מסירת נקודות (עכ”פ) מהמדובר בהתועדות – מתוך התועדות: . . לתו”א (הת’, הר”מ ור”י, המשפיעים, המשגיחים והנהלה)”⁶².

על כל אחד מהצוות ומהתלמידים לעשות כל התלוי בו לביסוס והתרחבות הישיבה

”...ולמסור נקודה **מיוחדת ושייכת לכאו”א** מהנ”ל: שתקותי חזקה שמכאן ולהבא (מתחיל מזמן לימודים דקייך דשנת הקהל זו, ובכל השנים הבע”ל) יעשה **כאו”א** מהנ”ל כל התלוי בו לביסוס והתרחבות תו”א...”⁶³.

הרבי ממשיך שהאמור יהיה מתוך קבלת עול, מסירה ונתינה, שמחה ומרץ גדול

”...מתוך קבלת עול כ”ק מו”ח אדמו”ר (**הבעה”ב של תו”א**) ומתוך מסירה ונתינה המתאימות לזה, וביחד עם זה – מתוך שמחה ומרץ גדול – כדרוש **כ”ז** בהתחלת הבנין החדש (כפשוטו, וגם – ברוחניות) ולא יוגרע **כלל** בכ”ז אפילו באם יהיו או ישנם טענות ותרעומות למי שהוא”⁶⁴.

הרבי מסיים שהפעולות האמורות הן טובות המתעסקים בעולם הזה ובעולם הבא!

”...**וזהו טובתם בזה ובבא**. ומיוסד על הפס”ד דזכין לאדם שלא בפניו – הנני מוסר כ”ז עה”צ של כ”ק מו”ח אדמו”ר”⁶⁵.

⁶⁰ מכתב ז’ אד”ר תשכ”ז.

⁶¹ מכתב ז’ אד”ר תשכ”ז.

⁶² מענה שלהי ניסן תשכ”ז.

⁶³ מענה שלהי ניסן תשכ”ז.

⁶⁴ מענה שלהי ניסן תשכ”ז.

⁶⁵ מענה שלהי ניסן תשכ”ז.

שלוחי אדוננו

הוראות לתלמידים השלוחים לישיבה

להשקיע את עצמם בכל הכחות עד כדי מסירות נפש, שכל אחד יהיה דוגמא חיה

"כיון שזוהי ישיבה הקשורה עם ירושלים עיר הקודש, עליהם להשקיע את עצמם בכל הכחות עד כדי מס"נ, שכל אחד יהי דוגמא חי' כיצד צריכה להיראות ישיבת תורת אמת. לכל לראש, בנוגע לדבר שבולט לעין מיד – שמירת סדרי הלימודים, וכמובן גם בנוגע לשאר הענינים: התמדה ושקידה אליבא דנפשי' בלימוד הנגלה ובלימוד החסידות, ועבודת התפלה, ובכל הענינים"⁶⁶.

העיקר - התמדה ושקידה וענייני הישיבה

"התמדה ושקידה וכל עניני הישיבה, שזהו העיקר ולכל לראש אצלכם"⁶⁷.

להוות דוגמא חיה לחסיד, ירא שמים, ולמדן

"נשלחו לתו"א . . להיות דוגמא חי' לחי"ל"⁶⁸.

להשפיע על התלמידים גם בדיבור וכו'

"נשלחו לתו"א . . (ו) להשפיע על הת' גם בדיבור וכו'"⁶⁹.

לבסס ולהרחיב את הישיבה

"תקבלו על עצמכם תפקיד חדש, לבסס ולהרחיב – הן בעומק והן בהתרחבות גדולה ובאורך – את ישיבת תורת אמת בכל פרטי', ועד"ז בנוגע לישיבה ב...; אבל בתורת אמת בפרט, מצד היותה בירושלים"⁷⁰.

⁶⁶ שיחת כ"ז ניסן תש"ל.

⁶⁷ שיחת כ"ז ניסן תש"ל.

⁶⁸ מכתב י' אדר תשל"א.

⁶⁹ מכתב י' אדר תשל"א.

⁷⁰ שיחת כ"ז ניסן תש"ל.

להשתדל שיתוספו עוד תלמידים

לבנות את הישיבה (שבה תמשיכו ללמוד) שתהיה גדולה יותר בכמות – להשתדל שיתוספו עוד תלמידים⁷¹.

הרבי שולח משקה במיוחד לתלמידים השלוחים ויזכירים לברכה מיוחדת

”מהמשקה שקיבל בהתועדות ש”פ קדושים תהיו – המשך ההתועדות דאחש”פ: למסור – ב י ח ד עם מסירת נקודות (עכ”פ) מהמדובר בהתועדות – מתוך התועדות . לתלמידי תו”ת שנבחרו עתה לנסוע וללמוד בתו”א בתור שלוחי להיות תו”א ולעשות גם הם כל התלוי בהם להרחבתה וכו’ [ושהנהלת תו”א בודאי תודיעני שמותיהם (בצירוף שם האם דכאו”א) בהקדם להזכירם עה”צ לברכה מיוחדת]”⁷².

רוב התלמידים - בתורת אמת

”ואם רק תהי’ הסכמה מהנהלות הישיבות שם – מה טוב שרובם של התלמידים יהיו בתורת אמת”⁷³.

להשפיע גם על הצוות לשמור סדרי הישיבה

”אפילו הענינים שתלויים ובאים מצד ראשי הישיבה, משגיחים או משפיעים – צריך להשתדל שגם הם ישמרו על כל סדרי הלימודים, וכשהם יראו שהתלמידים דורשים זאת, בודאי שגם הם יקפידו יותר בדבר”⁷⁴.

עיסוק במבצעים - לא על חשבון ההתמדה וענייני הישיבה

”תעסקו שם במבצע תפילין, אבל רק בזמנים ובאופנים שלא יפגעו כלל בהתמדה ושקידה וכל עניני הישיבה, שזהו העיקר ולכל לראש אצלכם”⁷⁵.

מינוי אחד מהתלמידים השלוחים לכתובת דו”חות לרבי

”תתדברו ביניכם מי מכם יהי’ המודיע מהנעשה בכל זה בירושלים”⁷⁶.

⁷¹ על פי שיחת כ”ז ניסן תש”ל (תוכן ולא הלשון ממש).

⁷² מענה שלהי ניסן תשכ”ז.

⁷³ שיחת כ”ז ניסן תש”ל.

⁷⁴ שיחת כ”ז ניסן תש”ל.

⁷⁵ שיחת כ”ז ניסן תש”ל.

⁷⁶ שיחת כ”ז ניסן תש”ל.

אין תפקידם לנהל את הישיבה אלא להציע שיפורים ככל תלמיד

"פשוט שלא נשלחו לתו"א לנהל את הישיבה כ"א להיות דוגמא חי' לחי"ל ולהשפיע על הת' גם בדיבור וכו', וככל תלמיד בכל ישיבה – להציע שיפורים (כיון שע"פ הנודע שלב יודע מרת נפשו יש ענינים שהת' יודעים, ולא ההנהלה)"⁷⁷.

באם אינם מקבלים את מרות ההנהלה שיעברו ישיבה

"...באם אין יכולים לקבל עליהם המרות או בכלל להתדבר עם ההנהלה – מובן שאין ענין לנהל מחלוקת וכו' – ויעברו לתו"ת בכחב"ד (בתור תלמידים)"⁷⁸.

"ותנוח דעתם וכו'"

במענה על דו"ח התלמידים השלוחים ל"תורת אמת" בו כתבו לרבי על כך שנסעו ביום ג' י"ג אייר תש"נ לציון של הו"ח וכו' ישראל אריה לייב ע"ה, אחיו של הרבי, בצפת עיה"ק:

"נת' ות"ח ותנוח דעתם וכו' והזמ"ג פסח שני ולג"ב וכו'. אזכיר עה"צ"⁷⁹.

⁷⁷ מכתב י' אדר תשל"א.

⁷⁸ מכתב י' אדר תשל"א.

⁷⁹ מענה אייר תש"נ.

"עץ חיים היא למחזיקים בה"

הוראות הדרכות וברכות לצוות הרוחני והניהולי בישיבה

כהקדמה לפרק זה יציין ויובהר כי ידועים דברי הרבי שמענה לאחד אינו הוראה למישהו אחר. לכן אין לראות בהוראות והדרכות פרטיות המובאות בפרק זה כללים המחייבים את כולם. מכל מקום דומה שאת הרוח הכללית ואת היחס הייחודי של הרבי לצוות הישיבה ניתן לראות גם במענות ובהוראות הפרטיות דלהלן.

תפקידו של ר"מ בישיבה: להחדיר חביבות התורה ע"י יראת שמים

"במענה על הודעתו אשר נתמנה למגיד שיעור בגמרא בישיבת תורת אמת. הנה יה"ר מהשי"ת שיראה פרי טוב בעמלו ויחדיר בשומעי לקחו חביבות התורה ע"י יראת שמים טהורה לברך נותן התורה נותן לשון הווה ומה להלן באימה ביראה ברתת ובזיעה (עיין בלקוטי הש"ס להאריז"ל שזה נגד ד' אותיות דשם הוי') אף כאן (בכל אחד בכל מקום ובכל זמן – עולם שנה נפש) באימה ביראה ברתת ובזיעה.

המחכה לבשו"ט מהצלחתו בהנ"ל⁸⁰.

תפקידו של משגיח בישיבה: שהתורה תלמד את התלמידים

"במענה על מכתבו מח' מ"ח, הנה יה"ר מהשי"ת שיצליח במלאכת שמים - השגחה על תלמידי ישיבת תורת אמת.

וכבר ידוע, אשר אחריות המשגיח היא גדולה פי כמה [מ] אחריות הר"מ והר"י, כי הרי עליהם ללמוד התורה עם התלמידים ולפניהם, שבזה אין התנגדות כ"כ מהלעו"ז, כיון שהתורה היא לחם מן השמים ודברי תורה אין מקבלים טומאה, שמצד עצמם אין בם פסולת, וכן מצד הלומד לא תמיד נוגע כ"כ, כיון שאם ח"ו לא זכה נעשית לו כו' - משא"כ על המשגיח לראות **שהתורה תלמדו**, כפתגם נשיאנו הק', שמתעצם עמה עד שנקראת **תורתו**, דאורייתא וישראל כולא חד, ונגד זה נלחם היצה"ר ומושך עמדו גם את הנה"ב - בכל תוקף, אבל כיון שכמרז"ל אפי' ריש גרותא הרי מן שמיא קא ממנו לי' - בודאי ניתנו לו הכחות למלאות תפקידו זה, ואין הדבר תלוי אלא ברצונו הטוב. ויצליחו השי"ת שלאחר זמן קצר יוכל לאמר ראו גידולים שגדלתי.

בברכה המחכה לבשו"ט⁸¹.

⁸⁰ מכתב ד' כסלו תשי"ד.

⁸¹ מכתב י"ד מ"ח תשט"ו.

יצליח לחנך לשם לתהלה ולתפארת ובוודאי שנותנים כוחות לזה

"במענה על מכתבו, בו כותב ומודיע ע"ד שנתקבל למנהלה הרוחני של מכינה תורת אמת, ויה"ר שיהי' בהצלחה מופלגה וחפץ ה' בידו יצליח לחנך הנ"ל באופן שיגדלו להיות לשם לתהלה ולתפארת (עיין לקו"ת דברים נו, ב) ותגדל המכינה הן בכמות והן באיכות.

וע"פ המבואר גם בנגלה דתורה החילוק בין טופח לחוד לטופח ע"מ להטפח, מובן שצריכה הוספה מיוחד בעניניו שלו בשביל שתהי' ההטפחה כפי הדרוש, וכיון שאין הקב"ה בא בטרוניא עם בריותיו, הרי בודאי שנותנים הכוחות על זה, ולפום גמלא שיחנא.

בברכה להצלחה מופלגה בהנ"ל ולבשו"ט⁸².

להשקיע בישיבה כוחות היולים עצמיים

"במענה למכתבו מעש"ק ערב זמן מתן תורתנו, בו כותב ראשי פרקים ממלאכתו מלאכת שמים בתוככי תלמידי מכינת תורת אמת.

ויהי רצון אשר יוסיף אומץ וכח בזה, ולא רק כחות הגלויים ולא רק כחות הנעלמים אלא עד לכחות היולים עצמיים, שהרי ענין ותכלית מתן התורה וקבלת התורה הוא באופן שהי' אורייתא וקוב"ה כולא חד וכמעלת התורה על המצות, שענינה א) התגלות ב) העצמות ומהות [שבזה הוא ג"כ מעלת החכמה דאורייתא מחכמה נפקת על הכתר ענין המצות, שאמרתי ונעשה רצוני], כמבואר באריכות במאמר דחה"ש שנה זו, ועד"ז ה"ה בכל יום וכלשון נותן התורה לשון הוה, ובפרט שזכות הרבים מסייעתו וכמאמר חז"ל ומתלמידי יותר מכולם.

ברכה לבשו"ט בכל האמור⁸³.

צריך להיות זהיר טפי בהרחבת הישיבה

"בברכה שימשיך בבשו"ט בכלל וביחוד בהענין דצ"ל ב' טפי (אגה"ק אשרנו) הרחבת תו"א ובדרכי נועם⁸⁴.

⁸² מכתב ה' כסלו תשי"ז.

⁸³ מכתב כ"א סיון תשי"ח.

⁸⁴ מכתב י"ז מ"ח תשכ"ד.

"ויראה רוב נחת מבניך אלו התלמידים, וגם כפשוטו"

אישים⁸⁵ רבים פעלו במסגרת ישיבת תורת-אמת. אחד המיוחדים שבהם היה ראש הישיבה הרב משה-אריה-לייב שפירא אשר הרבי כתב עליו את התארים: "הרב-הגאון והרב-החסיד ותיק-וחסיד איש-ירא-אלוקים צנא מלא ספרא וכו' מוה"ר משה ארי' לייב שי" (אגרות-קודש, כך כז, עמ' קמה). המכתב מפסח שני תשל"א בא כמענה לקבלת ספרו של ראש הישיבה 'נימוקי מלב"ס' על מסכתות בבא-קמא ובבא-מציעא (ראה אור בירושלים בשנת תשל"א) והוא כותב לו:

"...ויישר חילו לאורייתא, ובפרט אשר החידושים הם במסכתות הנלמדות בישיבות, וזכות הרבים מסייעתו.

ויהי-רצון אשר מתוך שמחה וטוב לבב יזכה את הרבים בענייני תורתנו תורת אמת בהמשך לשיעוריו בהלכה בישיבה הק' תורת-אמת אשר בירושלים ת"ו ויראה רוב נחת מבניך אלו התלמידים, וגם כפשוטו מבנים ובני בנים עוסקים בתורה ובמצוותיה מוארים באור וחיות חסידותיים.

בכבוד ובברכה לאורך-ימים-ושנים-טובות ולבשורות-טובות".

השגחה בדרכי נועם גם בזמנים הפנויים

"בודאי אף שאינו מזכיר עד"ז משתדל לחקור באופן המתאים בדרכי נועם ובחשאיית הדרושה אודות הנהגת התלמידים מחוץ לשעות בם נמצאים בהשגחתו ובפקוחו, ובפרט בימי הש"ק אשר קדש הוא לה', ולאידך גיסא דוקא אז התלמיד נמצא ברשות עצמו ולא כל ההורים יודעים איך לכוונם בכיוון הרצוי"⁸⁶.

נכון עשו במה שהרשו לתלמידים לנסוע למירון ביום הבהיר ל"ג בעומר

"מובן שנכון עשו במה שהרשו לתלמידים לנסוע למירון ביום הבהיר ל"ג בעומר, ומכמה טעמים, וגם על כגון דא נאמר עת לעשות לה' וגו'"⁸⁷.

למנוע תופעת עזיבת תלמידים

"במ"ש ע"ד עזיבת אחד התלמידים הצעירים וכו',

⁸⁵ הבא להלן – מתוך מדור "נצוצי רבי" ב"התקשרות" גליון תרלב.

⁸⁶ מכתב ה' אד"ר תשי"ז.

⁸⁷ מכתב כ"ו אייר תשי"ז.

לפלא שאין כותב הסיבה לזה, והרי בודאי חקרו בהענין. ומובן שהנ"ל אין זה לשם ידיעה בעלמא – אלא, לכשידעו הסיבה קרוב לודאי שבהשתדלות המתאימה יוכלו לבטלה ועי"ז לבטל המסובב, ולפחות למנוע תופעות כמו אלו בעתיד. והרי גם על זה נאמר אין לך דבר העומד בפני הרצון⁸⁸.

ההמשכות לו ולכל בני ביתו תלויים בהשפעתו

המשפיע⁸⁹ הרה"ח ר' משה-יהודה רייכמן קיבל מהרבי הוראות והדרכות במכתבים. באחד מהם (כ"א בשבט תשי"ג – 'מקדש מלך', כרך ג, עמ' קמא-קמב) כותב לו: "...מי שזכה להיות משפיע על בני ישראל לקרב את לבם לאבינו שבשמים על-ידי מאור שבתורה אור תורת החסידות.

ובמילא מובן, אשר גם ההמשכות בנוגע לו ולכל בני ביתו, אפילו בעניינים הגשמיים, תלויים הם בהעדפה וזהירות וזריזות יתירה ביתר שאת ויתר עוז כפולה ומכופלת... וה' יתברך יצליחו, שהתבוננותו בכל זה תומשך תיכף ומיד, בעניינים של פועל, בכל מושפעים, שיהיה חינוכם מתאים לרצון נשיאנו הק' זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע. בברכה – המחכה לבשן[רות] ט[ובות] ושלוש".

"ככל שיוסיף אומץ והשתדלות בחיזוק והתפתחות המוסד הק' – יתוסף בבריאותו"

הרה"ח⁹⁰ ר' שמעון גליצנשטיין היה מנהל הישיבה שנים רבות. בכ"ב באייר תשי"ז ('היכל מנחם', כרך א, עמ' קטז) כתב הרבי לחתנו ר' אלכסנדר זישא מלכיאל: "במה שכתב בסיום מכתבו אודות מצב בריאות מו"ח [=מורו חמיו] הרה"ג וו"ח אי"א הרש"ג [=הרב שמעון גליצנשטיין] שי' ואופן עבודתו בישיבה הק' תורת-אמת – כבר כתבתי לו בזה, אשר לדעתי וכפי שראיתי במוחש בכמה מכגון דא, הנה ככל שיוסיף אומץ והשתדלות בחיזוק והתפתחות המוסד הק' – יתוסף בבריאותו גם כפשוטה, בריאות הגוף, ודי זמן במשך היממה לעניינים הטבעיים הדרושים לבריאות הגוף, אכילה שינה וכו'. והתאמצות בענייני תורת-אמת אפשר שתעשה מבלי שיתייגע כלל בזה...".

⁸⁸ מכתב ט"ו כסלו תשי"ט.

⁸⁹ הבא להלן – מתוך מדור "נצוצי רבי" ב"התקשרות" גליון תרלב.

⁹⁰ הבא להלן – מתוך מדור "נצוצי רבי" ב"התקשרות" גליון תרלב.

"תלוי הענין רק . . בעבודתו בישיבת תורת אמת, שתהיה כדבעי באמת, שאז בריא יהיה וחזק באמת"

כחדשיים לפני כן, בי"ז אדר-שני תשי"ז, כתב הרבי מכתב בתוכן זהה לבנו של ר' שמעון, הלא הוא ר' חנוך גליצנשטיין⁹¹: "...במש"כ ע"ד בריאות אביו שליט"א - אזכירו על הציון להטבה גדולה בזה. אבל, בכלל, תלוי הענין רק בו בעצמו, יותר נכון בעבודתו בישיבת תו"א שתהי' כדבעי באמת, שאז בריא יהי' וחזק באמת. וכדבעי - היינו בהתענינות הכי גדולה, מבלי לחוס על הזמן והמרץ והטרחה וכו' וכו' - לכה"פ ע"ד שמתענינים ברפואת הגוף ובריאות שלו. ואין בזה הכוונה זיך אויסטענה'ען מיט מיר, אלא שיהי' כלפי הרופא כל בשר גליא, וק"ל..."

ה"זהיר טפי" היא הישיבה וכל צינורות ההשפעה עוברים דרכה

באחת⁹² ה'יחידויות' שהתקיימה בו' תשרי תשכ"ד שמע הרב שמואל-אלעזר הלפרין ע"ה מהרבי את הדברים הבאים (על-פי הזיכרון - בלתי מוגה): "הנכם הרי ראש הישיבה ד'תורת אמת', וממילא ה'זהיר טפי' הוא 'תורת אמת' וכל צינורות ההשפעה עוברים דרך זה".

זכות רבותינו נשיאנו מסייעת לכל המתעסקים ומשתדלים בענייני הישיבה

"...זכות כ"ק מו"ח אדמו"ר וכ"ק אביו אדמו"ר זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע מסייעת את כל אלו המתעסקים ומשתדלים בענייני תורת אמת שהוא יסודם ובה השקיעו מכחותיהם הפנימיים והעצמים"⁹³.

ברכה שיפעל במסירה ונתינה להתפתחות הישיבה ושיצליח

"בברכה⁹⁴ שיפעול ככל הדרוש להתפתחות תורת-אמת ובמסירה ונתינה ושיצליח" - כתב הרבי לר' שמואל אלעזר הלפרין ע"ה בי"א בשבט תשכ"ו.

⁹¹ מכתב י"ז אדר"ש תשי"ז.

⁹² הבא להלן - מתוך מדור "נצוצי רבי" ב"התקשרות" גליון תרלב.

⁹³ מכתב כ"ח טבת תשי"ז.

⁹⁴ הבא להלן - מתוך מדור "נצוצי רבי" ב"התקשרות" גליון תרלב.

חיזוק בשמירת הזמנים על ידי הצוות הרוחני

"חיזוק ככל האפשרי בשמירת הזמנים . . גם ע"י הרמ"ם המשפיעים והמשגיחים וכו" ⁹⁵.

איש צוות שיש לו השפעה טובה כדאי שימשיך במשרתו במסירה ונתינה

"ע"פ הידיעות מן הצד, כנראה שהשפעה טובה להרה"ח כו' . . שי' . . בעיני תורת אמת, ולכן כדאי שימשיך במשרתו בה, ובודאי יפעול בזה במסירה ונתינה הדרושות" ⁹⁶.

פליאת הרבי על עזיבת ר"מ בישיבה

"נבהלתי לקבלת מכתבו מאחרי חג הסוכות, אשר עזב את משמרתו משמרת הקדש בישיבת תורת אמת מיסודם של כ"ק אדמו"ר צוקללה"ה נבג"מ זי"ע. ואף שכותב הטעמים שחילוק הוא בפרנסה בגשמיות, ומכנה את המצב בתור הכרח, הנה אחכ"ז – לפלא עליו, כי האוחז באילנא דחיי שנטעו כ"ק נשיאנו הק', ובפרט באה"ק ובעיה"ק ת"ו, הנה גם אם בשכירות – בגשמיות – מפסידים איזה לירות, במה נחשב הוא" ⁹⁷.

פליאת הרבי על עזיבת משפיע בישיבה

"ומובנת ההבהלה נוסף להפליאה ותמי' הכי גדולה על סיום מכתבו, בו כותב שהתפטר מלהיות וכו' אלא שממשיך ללמוד עם שלשה בחורים ואברך וכו', והיאומן כי יסופר שזהו האופן שמנצל כל יכולתו שצריך להיות בעבודת האדם כמאן **דבעי** למהוי, וכמובן ממאמר רז"ל שלא ברא הקב"ה בעולמו דבר לבטלה, שמזה מובן וגם פשוט אשר אם לא ניצל כל יכולתו, הרי זה מבבל כללות הבריאה וסדרי' ובפרט ע"פ המבואר בתורת הבעש"ט ענין השגחה פרטית, אשר כל פרט משלים הכוונה העליונה, שמזה מובן שאם הפרט ח"ו מחסר לנצל יכולתו וכו' וקשה להאריך בדבר המבהיל ובפרט לזה שזכה להיות כמה זמן במשרת משפיע על אחרים בעיני דא"ח והנהגותי' (שהיסוד בזה שמחה וטוב לבב ובמילא) מרץ הכי גדול, ותמורת זה עינו "טובה" בשלו ובשל אחרים וכנ"ל לומד עם... שלשה בחורים ואברך אחד.

⁹⁵ מכתב ז' אד"ר תשכ"ז.

⁹⁶ מכתב ז' אד"ר תשכ"ז.

⁹⁷ מכתב ב' מ"ח תשי"ד.

מובן שבטח יש מקום שיכתוב התנצלות שפלוגי לא התנהג כדבעי וכו' אבל הרי אין זה פוטר אותו כלל מקיום התורה ומצותי' - מה שפלוגי אינו מתנהג בענינו הוא כדבעי, ובכלל הרי שערי תירוצים לא ננעלו ואפילו כשהענין המוקשה ומופרך במקומו עומד. והי רצון שעכ"פ תיכף בקבלת המכתב יוסיף להשפיע בסביבתו ולכל לראש בשיבת תורת אמת ובאופן דופרצת כפשוטו ומשמעו ובלי כל אמתלאות ונוסף על החובה להוסיף בכל יום ויום בענין דופרצת של היום יהי' ג"כ מילוי החסרון שבעבר וע"ד המבואר באגרת התשובה סוף פרק ט' הי' רגיל וכו' ואין לך דבר העומד בפני הרצון גם בהנ"ל...⁹⁸.

הוראת הרבי למשפיע שעזב לחזור לישיבה

המשפיע⁹⁹ הגה"ח ר' משה ובר ע"ה נמנה עם תלמידי הישיבה בעבר, ועל-פי הוראה מפורשת של הרבי ב'יחידות' לגה"ח ר' שמואל-אלעזר היילפרין ע"ה - חזר לעבודתו בישיבה אחרי הפסק זמן.

"שיצליח כל אחד מהנ"ל בענינו בישיבה ובמסירה אמתית"

"ויהי רצון שיצליח כל אחד מהנ"ל בענינו בישיבה ובמסירה אמתית - כציווי כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיאינו וכתקנתו. המצפה לבשורות טובות"¹⁰⁰.

זוהי טובתו: קצת קבלת עול לטובת תורת אמת

"...בברכה לפעולות בפו"מ - ומתוך הרגשה שכמו כאו"א מבנ"י וועט עם אויך ניט שאטען אביסעל (לכה"פ) קבלת עול (ולא באמירה, כ"א בפו"מ) בנוגע למעשה לטובת תו"א - שזוהי טובתו ולא כפיתוי המלך זקן וכסיל. וד"ל"¹⁰¹.

הרבי שולח משקה במיוחד לתלמידי ולצוות הישיבה

"מהמשקה שקיבל בהתועדות ש"פ קדושים תהיו - המשך ההתועדות דאחש"פ: למסור - **ב י ח ד** עם מסירת נקודות (עכ"פ) מהמדובר בהתועדות - מתוך התועדות: .. לתנו"א (הת", הר"מ ור", המשפיעים, המשגיחים וההנהלה)"¹⁰².

⁹⁸ מכתב ה' אייר תש"כ.

⁹⁹ הבא להלן - מתוך מדור "נצוצי רבי" ב"התקשרות" גליון תרלב.

¹⁰⁰ מכתב ז' אדר תשכ"ז.

¹⁰¹ מכתב ז' אדר תשכ"ז.

¹⁰² מענה שלהי ניסן תשכ"ז.

על כל אחד מהצוות ומהתלמידים לעשות כל התלוי בו לביסוס והתרחבות הישיבה

”...ולמסור נקודה **מיוחדת ושייכת לכאו”א** מהנ”ל: שתקותי חזקה שמכאן ולהבא (מתחיל מזמן לימודים דקייץ דשנת הקהל זו, ובכל השנים הבע”ל) יעשה **כאו”א** מהנ”ל כל התלוי בו לביסוס והתרחבות תו”א...¹⁰³.”

הרבי ממשיך שהאמור יהיה מתוך קבלת עול, מסירה ונתינה, שמחה ומרץ גדול

”...מתוך קבלת עול כ”ק מו”ח אדמו”ר (הבעה”ב של תו”א) ומתוך מסירה ונתינה המתאימות לזה, וביחד עם זה – מתוך שמחה ומרץ גדול – כדרוש **כ”ז** בהתחלת הבנין החדש (כפשוטו, וגם – ברוחניות) ולא יוגרע **כלל** בכ”ז אפילו באם יהיו או ישנם טענות ותרעומות למי שהוא¹⁰⁴.”

הרבי מסיים שהפעולות האמורות הן טובת המתעסקים בעולם הזה ובעולם הבא!

”...**וזוהו טובתם בזה ובבא**. ומיוסד על הפס”ד דזכין לאדם שלא בפניו – הנני מוסר כ”ז עה”צ של כ”ק מו”ח אדמו”ר¹⁰⁵.”

¹⁰³ מענה שלהי ניסן תשכ”ז.

¹⁰⁴ מענה שלהי ניסן תשכ”ז.

¹⁰⁵ מענה שלהי ניסן תשכ”ז.

"ותומכיה מאושר"

בקשות רבותינו לתמוך בישיבה, וברכות לתומכים

"תמכו בעין יפה וביד נדיבה"

"ובזה הנני פונה אל כל חובבי תורה ומצוה די בכל אתר ואתר:
תמכו בעין יפה וביד נדיבה בישיבת "תורת אמת - ירושלים ת"ו".
תנו לה את האפשרויות להמשיך בעבודתה הק' ולהגדילה - מתאים לדרישת השעה.
ובזכות מצוה רבה זו ישפיע השי"ת ברכה והצלחה עליכם, על ביתכם וזרעכם, בכל
מילי דמיטב, מנפש ועד בשר"¹⁰⁶.

"להתעורר ברוח נדיבה .. להרים כל כסף הקדשים שנצרך..."

"הנני פונה לכל חובבי תורה ומצוה, ובפרט לאנ"ש והתמימים, ה' עליהם יחיו,
להתעורר ברוח נדיבה להיות נתבעים ונותנים, עושים ומעשים, להרים כל כסף
הקדשים שנצרך להקמת הבנין החדש בעד המוסד הקדוש הזה"¹⁰⁷.

כמה גדולה הזכות

"כמה גדול הזכות של כל המשתתף בממונו ובטרחתו בתמיכת קרן הבנין של מוסד ק'
זה"¹⁰⁸.

אשרי חלקו

"ואשרי חלקו של כל אחד ואחד המשתתף במפעל הנעלה האמור, השתתפות בממונו
וכן בגופו (ע"י השפעה על ידידים שגם הם יעשו ככה),
וע"פ האמור הרי זה ענין הכולל שלשת העמודים תורה, עבודה (תפלה) וגמ"ח – גם
יחד.
בכבוד ובברכה לכל המשתתפים בהחגיגה, בתוככי כל המסייעים להמפעל בעבר הווה
ובעתיד, שליט"א"¹⁰⁹.

¹⁰⁶ מכתב נר ה' דחנוכה תשי"ב.

¹⁰⁷ מכתב כ' מרחשון תשכ"ה.

¹⁰⁸ מכתב כ' מרחשון תשכ"ה.

¹⁰⁹ מכתב עש"ק בראשית תשכ"ג.

הישיבה ראויה שיתמכו בה בכל לב ונפש ומאוד

”בודאי שראוי הישיבה תורת אמת שיתמכו בה בכל לב ונפש ומאד”¹¹⁰.

כבר נתונה ברכת הרבי הרש"ב להצלחה בכל הענינים

”וכבר נתונה ברכת מייסדה הגדול לכל הבא לעזרת המוסד הנעלה ישיבת תורת אמת אשר יסודתה בהררי קדש, להתברך מהשי"ת ולהצליח בכל עניניו בגשמיות וברוחניות”¹¹¹.

יתברכו מהשי"ת בכל הטוב ובמילוי משאלות לבבם לטוב

”וכל המשתדל בענין הגדול הזה יתברך מהשי"ת בכל הטוב, וימלא משאלות לבבם לטוב להצליח בכל הענינים בגו"ר”¹¹².

ברכת השם בכל מילי דמיטב

”תנו יד עזר להחזיק ידי לומדי-תורה, האצילו ברכה מפרי עבודתכם ברוח ובפועל עבור המוסד הנשגב, הישיבה והת"ת תורת אמת בעיה"ק ת"ו.
אנא אחינו הנכבדים חושו מהרו בעזרתכם ושלחו נדבת לבבכם הטובה, ובגלל זאת יברך השם יתברך אתכם, ביתכם וזרעיתכם בכל מילי דמיטב מנפש ועד בשר”¹¹³.

הרבי הרי"צ עומד ומעורר רחמים בעד התומכים ומשפחתם

”כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיאה השני של הישיבה עומד ומעורר רחמים בעד כל תומכי הישיבה, הם וביתם וזרעם, גם ברוכים יהיו”¹¹⁴.

ברכות רבותינו נשיאינו

”ברכות להמסייעים ובריבוי – במכתבי רבותינו נשיאינו הרבים”¹¹⁵.

¹¹⁰ מכתב כ' מרחשון תשכ"ה.

¹¹¹ מכתב כ' מרחשון תשכ"ה.

¹¹² מכתב כ' מג"א תשמ"ב בשם הרבי הרש"ב, כבציטוט הקודם.

¹¹³ מכתב כ' מג"א תשמ"ב בשם הרבי הרי"צ.

¹¹⁴ מכתב כ' מרחשון תשכ"ה.

¹¹⁵ מענה ה' אייר תשמ"ו.

הרבי מביע את נחת רוחו מן העזרה לשיבה

"בנועם נודעתי על דבר השתדלותו של כ' בנוגע הקצבת המגרש לשיבת תורת אמת בירושלים עיהקת"ו. ואף על פי שבענין כגון זה, ובפרט לדכוותי, אין צורך בהבעת תודה, שהרי הענין עצמו כלו אומר כבוד, אבל רצוני להביע הנחת רוח שגרמה לי ידיעה זו.

באחת ההתועדויות של זמן שמחתנו הי' כאן אורח מאה"ק ת"ו שאמר שהוא ממקורבי כ', וסיפר על דבר פעולותיו של מר בסיוע למוסדות חב"ד. וכיון שזמן שמחה הוא עת רצון למעלה ולמטה הבעתי איחולי הלבביים שכ' ילך מחיל אל חיל בכללות עניניו וביחוד בעזרתו, הלוך ומוסיף, לעניני חב"ד, ויהי רצון שתחול הברכה בהנוגע למגרש לתורת אמת בפרט"116.

שיפור מצב הישיבה ברוחניות יביא לשיפור מצבה בגשמיות

"...נהניתי ממ"ש אשר מצב הישיבה נשתפר, וברוחניות ג"כ, הן בעניני תורה והן בעניני תפלה ויר"ש. ויהי רצון שילך המצב הלוך וטוב ויהי' מעלין בקדש, שזה גופא ירחיב ג"כ בהענינים הגשמיים וע"ד מרז"ל בארץ הצבי, דקאי על ארץ ישראל בגשמיות, וכיון שהגשמיות משתלשלת ובאה מהרוחניות, הרי בודאי שזהו בתורה ועניני' שהם ארץ ישראל ברוחניות... בברכת הצלחה – המחכה לבשו"ט בכל הנ"ל"117.

הגדלת הישיבה בתלמידים מתאימים תביא להגדלה בכל שאר הענינים

"תתבסס ותתגדל הישיבה תורת אמת בכל המובנים, ולכל לראש בתלמידים מתאימים לרצון רבותינו נשיאנו מייסדי ישיבה זו ומנהלי'. ובדוגמת ארץ ישראל בכלל, ארץ הצבי, אשר העור גדל ע"י הבשר, הרי ההגדלה האמורה תביא ג"כ להגדלה בכל שאר עניני הישיבה"118.

¹¹⁶ מכתב ה' כסלו תשכ"ד.

¹¹⁷ מכתב י"ג מ"ח תשט"ו.

¹¹⁸ מכתב י"ב סיון תשכ"ג.

ציוני דרך

התייחסויות מיוחדות מהרבי

לשלבים שונים בהתפתחות ובניין הישיבה

- בנר ה' דחנוכה תשי"ב כותב הרבי מכתב נדיר, **כולו בכתב יד קדשו**¹¹⁹, הקורא לתמוך בעין יפה וביד נדיבה בישיבת "תורת אמת"¹²⁰.
- בעש"ק שבת בראשית תשכ"ג כתב הרבי מכתב מיוחד להנהלת הישיבה "במענה להודעה על דבר קביעת יום הנחת אבן הפנה לבניני הישיבה הק' תורת אמת"¹²¹.
- בי"ב סיון תשכ"ג הרבי קובע בעצמו במכתב מי ימלא את משרת הרב שמעון גליצנשטיין ע"ה במזכירות ובהנהלת הישיבה – בנו הרב חנוך ע"ה¹²².
- בכ' מרחשוון תשכ"ה כותב הרבי מכתב מיוחד הגדוש בשבחי הישיבה ובברכות למסייעים לה, בו הוא פונה לתמוך בהקמת בניין חדש לישיבה¹²³.
- בי"ז כסלו תשכ"ז השתתף הרבי ב"מפעל המניות" של הישיבה באמצעות קניית ב' מניות בבניין הישיבה בסך 200 דולר על ידי מילוי צ'ק בסכום זה בכתב יד קדשו. בראש הצ'ק רשם בכת"ק ובאותיות מרובעות: **ב' מניות**¹²⁴.
- בהתוועדות כ"ף מנחם-אב תשמ"ב ייחד הרבי שיחה לחגיגת יובל "שבעים שנה" לישיבת "תורת אמת" בירושלים עיר-הקודש¹²⁵.
- בכ"ף מנחם-אב תשמ"ב כתב הרבי מכתב מיוחד לחגיגת יובל "שבעים שנה" לישיבת "תורת אמת", ובו כותב הרבי בין השאר: "הנני מתכבד להשתתף בשמחה האמורה, שמחתכם שמחתנו"¹²⁶.

¹¹⁹ מעיון בתצלום המהדור"ק של המכתב (שנדפס באחד מגיליונות "כפר חב"ד") נראה שהרבי מסר למזכיר את תוכן המכתב כדי לנסחו, אולם כשהגיע הנוסח של המזכיר לידי הרבי – מחק הרבי את כל המכתב מלבד שורת הפניה ל"אחינו בני ישראל... ה' עליהם יחיר", וכתב מחדש בעצם כתב יד קדשו את כל המכתב מוהל ועד כלה. דומה שעובדה זו נדירה ביותר ומבטאת את היחס המיוחד של הרבי לישיבה.

¹²⁰ מכתב נר ה' דחנוכה תשי"ב.

¹²¹ מכתב עש"ק בראשית תשכ"ג.

¹²² מכתב י"ב סיון תשכ"ג.

¹²³ מכתב כ' מרחשוון תשכ"ה.

¹²⁴ מתצלום הצ'ק.

¹²⁵ שיחת כ' מנ"א תשמ"ב.

¹²⁶ מכתב כ' מנ"א תשמ"ב.

"דבר מלכות"

המכתבים והשיחות במלואם לפי סדר כרונולוגי

מכתב כ' אדר תר"ץ

ב"ה, כ' אדר, תר"ץ
שיקאגא

אל ישיבת "תורת אמת" אשר בירושלים
עה"ק ת"ו, יצ"ו

שלום וברכה!
בזה אני שולח שני המחאות על סך 500 דאללאר לצורך החזקת הישיבה, ובבקשה להודיע מיד מקבלתם.

בבקשה לדרוש בשמי בשלום כל אחד ואחד מהתלמידים שי' בפרט והנני מברך אותם אשר יצליח להם השי"ת ועלה יעלו בעילוי אחר עילוי בגו"ר.

והנני ידים עוז הדורש שלומם טובם והצלחתם בגו"ר המברכם **יוסף יצחק**

(אגרות קודש אדמו"ר מוהרי"צ חלק יא עמוד קיז. אגרת ג'תתלא.
תצלום המכתב – קובץ חידושים וביאורים תורת אמת גליון ע"ה עמוד 277)

*

מכתב נר ה' דחנוכה תשי"ב

ב"ה, חנוכה, נר חמישי, ה'תשי"ב
ברוקלין, נ.י.

לאחינו בני ישראל חובבי תורה ומצוה
בארצנו הקדושה ת"ו ובכל אתר ואתר
ה' עליהם יחיו

שלום וברכה!
נודע ומפורסם בתוככי בני ישראל היכל התורה, היא ישיבת **"תורת אמת"**, אשר בירושלים עיר הקדש תבנה ותכונן.

לפני ארבעים שנה נוסדה על ידי כ"ק אדמו"ר (מהרש"ב) זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע ומוני אז עמדה תחת נשיאותו, ואח"כ תחת נשיאות כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע, אשר רבות השתדלו בעזר הישיבה ופיתוחה.

בזמן האחרון, בקשר עם העלי' לאה"ק ת"ו, הנה למרות מצבה הכספי החמור ביותר, הרחיבה ישיבה זו את גבולה ועסקה והתאמצה בקליטת תלמידים מן הנוער העולה, היכולים על ידי זה לגשם בחיים את שאיפתם ותשוקתם להיות באהלה של תורה ספוגה יראת שמים, להדבק בהוי' אלקינו על ידי ד'ברי א'לקים ח'יים.

מובן, אשר כל זה גרם להגדלת ההוצאה ביותר, והישיבה נמצאת עתה במצב גשמי רציני וקשה.

ובזה הנני פונה אל כל חובבי תורה ומצוה די בכל אתר ואתר:

תמכו בעין יפה וביד נדיבה בישיבת "תורת אמת - ירושלים ת"ו".
תנו לה את האפשרויות להמשיך בעבודתה הק' ולהגדילה - מתאים לדרישת השעה.

ובזכות מצוה רבה זו ישפיע השי"ת ברכה והצלחה עליכם, על ביתכם וזרעכם, בכל מילי דמיטב, מנפש ועד בשר.

ועיניכם ועינינו תחזינה בהרמת קרן התורה ביראת שמים וקרן ישראל סבא, דישראל אורייתא וקוב"ה כולא חד.

בברכת טוב והצלחה בגשמיות וברוחניות.

מ. שניאורסאהן

(אגרות קודש כרך ה אגרת א' שיט עמודים קי-קי"א)

מכתב ב' ניסן תשי"ב

ב"ה, ב' ניסן, תשי"ב
ברוקלין.

האברך מר שמואל שי'
והאברך מר יצחק שי'

שלום וברכה!

בנועם נודעתי מהנהלת הישיבה תורת אמת ע"ד אופן לימודם בנגלה ובדא"ח, ויה"ר מהשי"ת אשר יה' בהצלחה ויעלו מעלה מעלה בלימוד התורה ביראת שמים מתאים לרצון נשיאנו רבוה"ק זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע.

אבל ביחד עם זה הנה צריך להיות תמיד נגד עיניהם המבואר בכ"מ בדא"ח, אשר בנוגע לזולתו הנה חובת כל איש הישראלי ללמוד עליו זכות (עיי' ג"כ במכתב הנדפס סוף קונטרס ב' ניסן תשי"ב ובהנסמן שם לקונטרס החלצו), משא"כ בנוגע לעצמו הנה צריך לעמוד בתוקף של תביעה ובפרט שהתביעה תביעה צודקת כשמתבונן אשר ימים יוצרו ולא אחד בהם, שהפירוש בזה שכל הימים הניתן לכאור"א לא ילך רגע אחד לבטלה, והיינו שכאשר הולך רגע מבלי למלאותה בתוכן של תורה ומצוה הרי זה א) אבדה שאינה חוזרת, ב) והוא מה שנוגע מאד, שממה"מ הקב"ה נתן לו ענין יקר ביותר, רגע של זמן זה, והוא לא השתמש בזה מתאים לרצונו של השי"ת, וכאילו ח"ו אין המתנה תופסת מקום אצלו וכו' וכו'. והאריכות בזה אך למותר.

ובנוגע לנדון דידן, הנה אף שהנהלת הישיבה לפ"ע שבעה רצון מהנהגתם ולימודם, אבל אין זה נוגע לתביעתם מעצמם ושצריכים להסתכל בהנ"ל ומתאים למרז"ל מעלין בקדש.

בברכה להצלחה בלימוד בנגלה ובדא"ח וחג הפסח כשר ושמח.

(אגרות קודש כרך ה אגרת א' תע"ח עמודים רע"ט-רפ.)

תצלום המכתב נדפס ב"תשורה משמחת נישואין", וילהלם, ח' כסלו תשס"ד, עמוד 10)

*

מכתב כ"ו טבת תשי"ג

ב"ה, כ"ו טבת, תשי"ג
ברוקלין.

הנהלת ישיבת תורת אמת, ד' עליהם יחי

שלום וברכה!

בתודה הנני מאשר בזה קבלת מכתבם מ"ח טבת עם התמונה, ות"ח ת"ח על תשורתם זו, ויה"ר מהשי"ת אשר בקרוב ממש אקבל ג"כ תמונת כל התלמידים בפנימיותם והיינו ידיעותיהם בנגלה ובדא"ח והנהגתם ביראת שמים לא רק פרומקייט דנה"י וחג"ת אלא גם פרומקייט דחב"ד.

בברכת הצלחה בעבודתם בקדש.

(אגרות קודש כרך ז אגרת א' תתקצ"א עמוד קכח)

*

אבל ביחד עם זה הנה צריך להיות תמיד נגד עיניהם המבואר בכ"מ בדא"ח, אשר בנוגע לזולתו הנה חובת כל איש הישראלי ללמוד עליו זכות (עיי' ג"כ במכתב הנדפס סוף קונטרס ב' ניסן תשי"ב ובהנסמן שם לקונטרס החלצו), משא"כ בנוגע לעצמו הנה צריך לעמוד בתוקף של תביעה ובפרט שהתביעה תביעה צודקת כשמתבונן אשר ימים יוצרו ולא אחד בהם, שהפירוש בזה שכל הימים הניתן לכאו"א לא ילך רגע אחד לבטלה, והיינו שכאשר הולך רגע מבלי למלאותה בתוכן של תורה ומצוה הרי זה א) אבדה שאינה חוזרת, ב) והוא מה שנוגע מאד, שממה"מ הקב"ה נתן לו ענין יקר ביותר, רגע של זמן זה, והוא לא השתמש בזה מתאים לרצונו של השי"ת, וכאילו ח"ו אין המתנה תופסת מקום אצלו וכו' וכו'. והאריכות בזה אך למותר.

ובנוגע לנדון דידן, הנה אף שהנהלת הישיבה לפ"ע שבעה רצון מהנהגתם ולימודם, אבל אין זה נוגע לתביעתם מעצמם ושצריכים להסתכל בהנ"ל ומתאים למרז"ל מעלין בקדש.

בברכה להצלחה בלימוד בנגלה ובדא"ח וחג הפסח כשר ושמח.

(אגרות קודש כרך ה אגרת א'תעח עמודים רעט-רפ.)

תצלום המכתב נדפס ב"תשורה משמחת נישואין", וילהלם, ח' כסלו תשס"ד, עמוד 10)

*

מכתב כ"ו טבת תשי"ג

ב"ה, כ"ו טבת, תשי"ג
ברוקלין.

הנהלת ישיבת תורת אמת, ד' עליהם יחיו

שלום וברכה!

בתודה הנני מאשר בזה קבלת מכתבם מי"ח טבת עם התמונה, ות"ח ת"ח על תשורתם זו, ויה"ר מהשי"ת אשר בקרוב ממש אקבל ג"כ תמונת כל התלמידים בפנימיותם והיינו ידיעותיהם בנגלה ובדא"ח והנהגתם בראת שמים לא רק פרומקייט דנה"י וחג"ת אלא גם פרומקייט דחב"ד.

בברכת הצלחה בעבודתם בקדש.

(אגרות קודש כרך ז אגרת א'תתקצא עמוד קכח)

*

מכתב ב' מ"ח תשי"ד

ב"ה, ב' מ"ח, תשי"ד
ברוקלין

הרה"ג והרה"ח אי"א נו"נ כו'
מוה"ר . . שי¹²⁸

שלום וברכה!

נבהלתי לקבלת מכתבו מאחרי חג הסוכות, אשר עזב את משמרתו משמרת הקדש בישיבת תורת אמת מיסודם של כ"ק אדמו"ר זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע. ואף שכותב הטעמים שחילוק הוא בפרנסה בגשמיות, ומכנה את המצב בתור הכרח, הנה אחכ"ז – לפלא עליו, כי האוחז באילנא דחיי שנטעו כ"ק נשיאנו הק', ובפרט באה"ק ובעיה"ק ת"ו, הנה גם אם בשכירות – בגשמיות – מפסידים איזה לירות, במה נחשב הוא.

ומ"ש במכתבו אשר אחד מאנ"ש שאני נותן בו הרבה אמון, אמר לו, איר טוט זייער גלייך, הנה כיון שאינו כותב הטעם וגם לא מי הוא זה האומר, איני יודע מה לענות בזה. והשי"ת ינחנו בדרך האמת וטוב לפניו בגשמיות וברוחניות גם יחד.

בברכת הצלחה להפיץ תורת החסידות מעיינות הבעש"ט בכל מקום שידו מגעת

מ. שניאורסאהן

(אגרות קודש כרך ח אגרת ב'רנג עמוד י.
הושלם ע"פ תצלום המכתב ב"תורת אמת" עמוד 278)

*

מכתב ד' כסלו תשי"ד

ב"ה, ד' כסלו, תשי"ד
ברוקלין.

הרה"ג הוו"ח אי"א נו"נ מלאכתו מלאכת שמים
מוה"ר מרדכי אהרן שי¹²⁹

שלום וברכה!

במענה על הודעתו אשר נתמנה למגיד שיעור בגמרא בישיבת תורת אמת.

¹²⁸ ר"מ ב"תורת אמת".

¹²⁹ שיינברגר.

הנה יה"ר מהשי"ת שיראה פרי טוב בעמלו ויחדיר בשומעי לקחו חביבות התורה ע"י יראת שמים טהורה לברך נותן התורה נותן לשון הווה ומה להלן באימה ביראה ברתת ובזיעה (ע"יין בלקוטי הש"ס להאריז"ל שזה נגד ד' אותיות דשם הוי') אף כאן (בכל אחד בכל מקום ובכל זמן – עולם שנה נפש) באימה ביראה ברתת ובזיעה. המחכה לבשו"ט מהצלחתו בהנ"ל.

(אגרות קודש כרך ח אגרת ב'רפד עמוד מ)

*

מכתב י"ג מ"ח תשט"ו

ב"ה, י"ג מ"ח, תשט"ו
ברוקלין.

הרה"ג והרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ צמ"ס כו'
מוהרש"י שי'

שלום וברכה!

זה עתה נתקבל מכתבו מעש"ק לך, כן איזה ימים שנתקבל מכתבו הקודם...

בהנוגע לענייני תורת אמת, נהניתי ממ"ש אשר מצב הישיבה נשתפר, וברוחניות ג"כ, הן בענייני תורה והן בענייני תפלה ויר"ש. ויהי רצון שילך המצב הלך וטוב ויהי' מעלין בקדש, שזה גופא ירחיב ג"כ בהענינים הגשמיים וע"ד מרז"ל בארץ הצבי, דקאי על ארץ ישראל בגשמיות, וכיון שהגשמיות משתלשלת ובאה מהרוחניות, הרי בודאי שזהו בתורה ועניני' שהם ארץ ישראל ברוחניות....

בברכת הצלחה – המחכה לבשו"ט בכל הנ"ל,

מ. שניאורסאהן

(אגרות קודש כרך י אגרת ג'כו.
החלק העוסק בישיבה נדפס בעמוד סה)

*

מכתב י"ד מ"ח תשט"ו

ב"ה, י"ד מ"ח, תשט"ו
ברוקלין.

הו"ח אי"א נו"נ מלאכתו מלאכת שמים
הרב חיים מענדל שי¹³⁰

שלום וברכה!

במענה על מכתבו מח' מ"ח, הנה יה"ר מהשי"ת שיצליח במלאכת שמים - השגחה
על תלמידי ישיבת תורת אמת.

וכבר ידוע, אשר אחריות המשגיח היא גדולה פי כמה [מ]אחריות הר"מ והר"י, כי הרי
עליהם ללמוד התורה עם התלמידים ולפניהם, שבזה אין התנגדות כ"כ מהלעו"ז, כיון
שהתורה היא לחם מן השמים ודברי תורה אין מקבלים טומאה, שמצד עצמם אין בהם
פסולת, וכן מצד הלומד לא תמיד נוגע כ"כ, כיון שאם ח"ו לא זכה נעשית לו כו' -
משא"כ על המשגיח לראות **שהתורה תלמדהו**, כפתגם נשיאנו הק', שמתעצם עמה
עד שנקראת **תורתו**, דאורייתא וישראל כולא חד, ונגד זה נלחם היצה"ר ומושך עמדו
גם את הנה"ב - בכל תוקף, אבל כיון שכמרז"ל אפי' ריש גרותא הרי מן שמיא קא
ממנו לי' - בודאי ניתנו לו הכחות למלאות תפקידו זה, ואין הדבר תלוי אלא ברצונו
הטוב. ויצליחו השי"ת שלאחר זמן קצר יוכל לאמר ראו גידולים שגדלתי.

בברכה המחכה לבשו"ט.

נ.ב.

בודאי למותר לעוררו אשר כמו שבחיות הגוף הגשמי, אפילו החיות שבהגוף
מצד עצמו, מתחזק ומתוסף ע"י גילוי החיות הנשמה, כן הוא בהנוגע לגופא דאורייתא
ולנשמתא דאורייתא כמובן.

(אגרות קודש כרך י אגרת ג'כח עמוד סח)

*

¹³⁰ רזזנברג.

מכתב ה' כסלו תשי"ז

ב"ה, ה' כסלו, תשי"ז
ברוקלין.

האברך הו"ח אי"א מלאכתו מלאכת שמים
שמואל אלעזר שי¹³¹

שלום וברכה!

במענה על מכתבו, בו כותב ומודיע ע"ד שנתקבל למנהלה הרוחני של מכינה תורת
אמת, ויה"ר שיהי' בהצלחה מופלגה וחפץ ה' בידו יצליח לחנך הנ"ל באופן שיגדלו
להיות לשם לתהלה ולתפארת (עיין לקו"ת דברים נו, ב) ותגדל המכינה הן בכמות והן
באיכות.

וע"פ המבואר גם בנגלה דתורה החילוק בין טופח לחוד לטופח ע"מ להטפח, מובן
שצריכה הוספה מיוחד בעניניו שלו בשביל שתהי' ההטפחה כפי הדרוש, וכיון שאין
הקב"ה בא בטרוניא עם בריותיו, הרי בודאי שנותנים הכחות על זה, ולפום גמלא
שיחנא.

בברכה להצלחה מופלגה בהנ"ל ולבשו"ט.

נ. ב.

כבקשתו יזכירו את כל אלה שכותב אודותם על הציון הק' של כ"ק מו"ח אדמו"ר
זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע.

נעם לי לקרות במכתבו ע"ד פעולותיו במסגרת צעירי אגודת חב"ד, ובודאי גם בזה
ממשיך ובתוספת, כציווי רז"ל מעלין בקדש, ויעורר וישפיע על שאר העובדים בהנ"ל
והצריכים לעבוד בעבודה זו שגם הם יוסיפו בהנ"ל כדרישת **והכרח** השעה, וידוע פסק
דין בית של מעלה, אשר בגלל המס"נ (של אדמו"ר הזקן) על תורת החסידות, פסקו
בבי"ד של מעלה, אשר בכל ענין של תורה יראת שמים ומדות טובות תהי' יד מקושריו
והולכי בעקבותיו על העליונה.

(אגרות קודש כרך יד אגרת ד'תקצז עמוד קנ.)

תצלום המכתב נדפס ב"תשורה משמחת נישואין", וילהלם, ח' כסלו תשס"ד, עמוד 12)

*

¹³¹ הלפרין.

מכתב י"ז כסלו תשי"ז

ב"ה, י"ז כסלו, תשי"ז
ברוקלין.

שלום וברכה!

במענה על מכתבו משילחי חשון והקודם לו, בו כותב ע"ד יום ההולדת שלו וע"ד הכנסו למכינה דהישיבה תורת אמת, ואשר התקדם בלימודו.

ויהי רצון, אשר יצליח בזה עוד ועוד הן בלימוד הנגלה והן בלימוד החסידות וקיום המצוות בהידור אשר זה כל האדם ואם בכל מקום ובכל ישיבה אמרו רז"ל יגעת ומצאת, עאכו"כ בישיבה מיסודם ובהנהלתם של רבותנו נשיאנו נשיאי חב"ד זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע, אשר עומדים ומעוררים רחמים רבים על כל השייכים אליהם ומקושרים אליהם בתוך כלל ישראל להמשיך להם המצטרך, ובפרט לתלמידי ואברכי ישיבות ארצנו הקדושה, ומוכן שככל שירבה בהתמדה ושקידה תתרבה ג"כ ההצלחה, ועל ידי שישפיע גם על חבריו בזה שזהו ענין צדקה רוחניות, תתוסף בסייעתא דשמיא בכל האמור.

בברכה לשנת ההצלחה, ובטח נהג במנהג יום הולדת ולבשו"ט בכל האמור, וכן מניצול ימי חדש כסלו חדש הגאולה והנסים להפצת המעינות חוצה.

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א

(אגרות קודש כרך יד אגרת ד'תתקמח עמודים קצ-קצא)

*

מכתב כ"ח טבת תשי"ז

ב"ה, כ"ח טבת, תשי"ז
ברוקלין.

האברך הו"ח אי"א מלאכתו מלאכת שמים
שמואל אלעזר שי¹³²

שלום וברכה!

במענה על מכתבו מעש"ק שמות, בו כותב אודות סדרי הלימודים בהמכינה של ישיבת תורת אמת, תוכן דברי ההתעוררות להתלמידים שבטח התלמידים מקשיבים

¹³² הלפרין.

וכו'. ויה"ר שתהי' זה התחלה טובה להתפתחות בכל הנ"ל ככל הדרוש הן בכמות והן באיכות, זאת אומרת במספר התלמידים וכמות הלימודים ופנימית הנהגתם, והרי זכות כ"ק מו"ח אדמו"ר וכ"ק אביו אדמו"ר צוקללה"ה נב"מ זי"ע מסייעת את כל אלו המתעסקים ומשתדלים בעניני תורת אמת שהוא יסודם ובה השקיעו מכוחותיהם הפנימיים והעצמים.

בטח מתאים למה שכותב שבמילי דאגדתא בגמרא מרחיב קצת בעניני התעוררות לדא"ח ביאר ג"כ להתלמידים באותיות המתאימות להבנתם ענין הנדרים בכללותו וכמבואר בלקו"ת פ' מטות ובדרך מצותיך בדרושים המקבילים, ואם לע"ע לא נעשה הנ"ל הרי כמה הזדמנויות מתאימות יהיו וכמו בסיום פרק וכיו"ב, אלא שמוכן שדברי התעוררות האמורים אין צריכים להחליף הלימוד כפשוטו וכמבואר גם בקונטרס עין חיים לאחר האריכות בהכרח לימוד תורת הדא"ח איך שצריך להתייגע בלימוד הנגלה וק"ל.

נהניתי מסיום מכתבו שמשותף בפעולות צעירי אגו"ח ובטח מעורר את כל שאר חברי צעירי אגו"ח להוסיף חיילים והרי זהו לא רק דרישת השעה אלא גם הכרח השעה, ואין להאריך בדבר הפשוט.

בברכה לבשו"ט בכל האמור.

(אגרות קודש כרך יד אגרת ה'פד עמוד שטו.)

תצלום המכתב נדפס ב"תשורה משמחת נישואין", וילהלם, ח' כסלו תשס"ד, עמוד 13)

*

מכתב ה' אד"ר תשי"ז

ב"ה, ה' אד"ר, תשי"ז
ברוקלין.

שלום וברכה!

לאחרי הפסק הכי ארוך נתקבל מכתבו מכ"ד שבט, בו כותב ראשי פרקים מההתועדות עם התלמידים, ובודאי אף שאינו מזכיר עד"ז משתדל לחקור באופן המתאים בדרכי נועם ובחשאיית הדרושה אודות הנהגת התלמידים מחוץ לשעות בם נמצאים בהשגחתו ובפקוחו, ובפרט בימי הש"ק אשר קדש הוא לה', ולאידך גיסא דוקא אז התלמיד נמצא ברשות עצמו ולא כל ההורים יודעים איך לכוונם בכיוון הרצוי.

מובן שדברי בזה לא רק בהנוגע לו ולכתתו, אלא לכל העוסקים בחינוך הכשר על טהרת הקדש, וכמבואר בארוכה בהזדמנות אחרת, אשר לא כימים הראשונים ימים אלו, שהחדר והישיבה היו תפקידם רק בהנוגע להוספת ידיעות, משא"כ בזמננו שתפקידם העיקרי הוא חינוך להיות יהודי שומר תורה ומצוה, ואפילו בהנוגע לילדים שבבתיהם שמירת התורה והמצוה כדבעי, גם הם נמצאים משך זמן ברחוב בו מנשבים רוחות בלתי רצויות, וכו' - שמזה מובן שהאחריות של הנהגת הילדים בימי הש"ק ויום טוב ובכלל באותן השעות שאינם נמצאים במוסד המתאים, גם היא על שכם המחנכים שלהם, אף שמוכן שצורת הפקוח עליהם בימים ושעות אלו - אפשרית רק באופן אחר לגמרי מאשר בשעות הלימוד, ולפעמים תכופות נזקקים בזה לעזר ההורים וכו' אבל היוזמים בזה והאחריות הוא, כנ"ל, על שכם המחנכים.

ויה"ר שיתקבל כל הנ"ל אצלו ויונח בהנחה טובה, ואז בודאי ימצא האותיות אך להסביר הדברים לחבריו בשטח החנוך הכשר, והשי"ת יצליחו.

בברכה,

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א

מזכיר

(אגרות קודש כך יד אגרת ה'קפא עמוד תה.

תצלום המכתב נדפס ב"תשורה משמחת נישואין", וילהלם, ח' כסלו תשס"ד, עמוד 14)

*

מכתב י"ז אד"ש תשי"ז

ב"ה, י"ז אד"ש, תשי"ז

ברוקלין.

שלום וברכה!

...במש"כ ע"ד בריאות אביו שליט"א - אזכירו על הציון להטבה גדולה בזה. אבל, בכלל, תלוי הענין רק בו בעצמו, יותר נכון בעבודתו בישיבת תו"א שתהי' כדבעי באמת, שאז בריא יהי' וחזק באמת. וכדבעי - היינו בהתענינות הכי גדולה, מבלי לחוס על הזמן והמרץ והטרחה וכו' וכו' - לכה"פ ע"ד שמתענינים ברפואת הגוף ובריאות שלו. ואין בזה הכוונה זיך אויסטענה'ען מיט מיר, אלא שיהי' כלפי הרופא כל בשר גליא, וק"ל...

ובמש"כ ע"ד עצבות וכו' - כבר מלתו אמורה בתניא קדישא אשר מקור העצבות בלתי טהור. ומה לו ולענין זה? ואתפלא מנין לאנ"ש זמן פנוי לענינים כאלו? האומנם אין רואים ומרגישים שהזמן דעתה יקר מכל יקר, וכל רגע ענין הוא שצריך לנצלו לתכליתו. וכמה מהם מבזבזים זמנם על ענינים שאפילו בשם "מה בכך" אין לכנותם!! ואולי גם ע"ז הביאור ההסתר כפול, דאנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא, ויה"ר שבקרוב ממש יקום ואמר ביום ההוא הנה אלקינו זה גו' זה - בכפלים.

(אגרות קודש כרך יד אגרת ה'רפז עמוד תקג.
תצלום המכתב ב"תורת אמת" עמוד 301)

*

מכתב כ"ב אייר תשי"ז

בשולי מכתב מכ"ב באייר תשי"ז כתב הרב¹³³:

...ג.ב.

במ"ש בסיום מכתבו אודות מצב בריאות מו"ח הרה"ג וו"ח אי"א הרש"ג שי' ואופן עבודתו בישיבה הק' תורת אמת. - כבר כתבתי לו בזה, אשר לדעתי וכפי שראיתי במוחש בכמה מכגון דא, הנה ככל שיוסיף אומץ והשתדלות בחיזוק והתפתחות המוסד הק' - יתוסף בבריאותו גם כפשוטה, בריאות הגוף. ודי זמן במשך היממה לענינים הטבעיים הדרושים לבריאות הגוף, אכילה שינה וכו'. והתאמצות בעניני תורת אמת אפשר שתעשה מבלי שיתייגע כלל בזה.

מובן שאין כוונתי בזה לגרוע ח"ו העבודה דעת עתה, אבל הרי בכל עניני טוב וקדושה תמיד יש מקום להוספה, ואין הדבר תלוי אלא ברצון האדם, כי הרי היכולת נתונה לכאו"א למלאות תפקידו בעלמא דין, שהוא כלשון המשנה אני נבראתי לשמש את קוני, ובשמחה ובטוב לבב.

(היכל מנחם כרך א עמוד קטז)

*

¹³³ לר' אלכסנדר זישא מלכיאל חתנו של מנהל הישיבה הרה"ח ר' שמעון גליצנשטיין.

מכתב כ"ו אייר תשי"ז

ב"ה, כ"ו אייר, תשי"ז
ברוקלין.

האברך שמואל אלעזר שי¹³⁴
שלום וברכה!

לאחרי ההפסק נתקבל מכתבו מכ' לחדש אייר, בו כותב מסדרי הלימודים בקיץ זה, ומהוספת מספר התלמידים שיחיו, ובטח כוונתו שזהו בהוספה על התלמידים דזמן העבר שכולם ממשיכים בלימודם בקדש, ובכל זה ההוספה מצערת היא ובפרט בערך דרישת השעה והכרח.

מובן שנכון עשו במה שהרשו לתלמידים לנסוע למירון ביום הבהיר ל"ג בעומר, ומכמה טעמים, וגם על כגון דא נאמר עת לעשות לה' וגו'. בטח למותר לעוררו לעמוד בקישור עם החדשים שפגש בהיותו במירון ועורר אותם למצות, שהרי כל כגון דא דורש חיזוק מזמן לזמן עכ"פ בכתב אם אי אפשר להתראות פב"פ, וק"ל. ומובן שענין זה הוא בכל אלו המשתדלים בהפצת המעניות ובכלל עניני יהדות.

בברכה בנוסח הרב הוא כ"ק מו"ח אדמו"ר לקבלת התורה בשמחה ובפנימיות.

(אגרות קודש כך טו אגרת ה'תפד עמוד תה.
תצלום המכתב נדפס ב"תשורה משמחת נישואין", וילהלם, ח' כסלו תשס"ד, עמוד 15)

*

מכתב י"ט שבט תשי"ח

ב"ה, י"ט שבט, תשי"ח
ברוקלין.

תלמידי מכינת הישיבה הק' תורת אמת
אשר בעיה"ק ירושלים ת"ו,
ה' עליהם יחיו

שלום וברכה!
בנועם קבלתי מכתבם מאור ליום הבהיר הוא יום ההילולא של כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע, בו כותבים אודות החלטתם להשרות האהבה ואחוה אמינית

¹³⁴ הלפרין.

ביניהם, לשמור הסדרים של הישיבה הן בכמות והן באיכות ולהתדבר ביניהם מזמן לזמן על דבר חיזוק הלימוד והנהגה בדרכי החסידות והחסידים.

ויהי רצון אשר זכות בעל ההילולא אשר מסר נפשו הק' על הפצת היהדות בכלל והחסידות ועניני' ביחוד, תעמוד להם שתהי' החלטתם בת קיימא לאורך ימים ושנים, ובאופן כמצווה בתורתנו תורת אמת דמוסיף והולך מוסיף ואור, והרי נאמר שפת אמת תכון לעד, עאכו"כ במדת אמת, וביותר באמת לאמיתו, וכמבואר בדא"ח בשלשת החילוקים דשפת אמת, אמת, ואמת לאמיתו, ואף שעליהם מוטל לעשות כל התלוי בהם בכל האמור וכמ"ש ובחרת דוקא בחיים, אבל אתעדל"ת זו מביאה אתעדל"ע ובאופן בלי ערך, כמובן ממרז"ל פתחו לי כחודה של מחט ואני אפתח לכם כפתחו של אולם.

ויהי רצון אשר מהמכינה יעלו בעתם ובזמנם מדרגא לדרגא וישמשו דוגמא חי' להנהגת תלמיד מוסד אשר מיסודו הוא של רבותנו נשיאנו זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע ובהנהלתם, ואחכה לבשו"ט מהתקדמותם והליכתם מחיל אל חיל בכל האמור.

בברכה לת"ת ביר"ש.

(אגרות קודש כך טז אגרת ו'ס עמוד רפו)

*

מכתב ב' סיון תשי"ח

ב"ה, ב' סיון, תשי"ח
ברוקלין

שלום וברכה!

במענה למכתבו מכ"ב אייר, בו שואל אצל מי להבחן.

ולפלא השאלה שהרי בשעה טובה ומוצלחת נעשה לתלמיד למכינת הישיבה הק' תורת אמת מיסודה ובהנהלתה של כ"ק רבותינו נשיאנו זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע, ובמילא בשאלות בחינות ולימוד וכיו"ב עליו לעשות מתאים להוראות הנהלת הישיבה הק' תורת אמת.

(ב) זמן השיעורים דחומש תהלים ותניא.

בכלל הרי כבר מבואר בהקדמה להיום יום, אשר אמירת השיעור תהלים – כפי שנחלק התהלים לימי החדש – הוא לאחרי תפלת שחרית, ולימוד חומש עם פירוש רש"י ושיעור תניא, מובן שטוב יותר בסמיכות להתפלה של שחרית ומה טוב תיכף, ובאם לסיבה אי אפשר זאת אז משלימים גם בלילה שלאחרי זה.

בהנוגע למנהגי הנחת תפילין, הנה ישאל אצל זקני אנ"ש אשר בעיה "ק ירושלים ת"ו.

(אגרות קודש כך יז אגרת ו'רצב עמוד קמו)

*

מכתב כ"א סיון תשי"ח

ב"ה, כ"א סיון, תשי"ח
ברוקלין.

הרה"ח אי"א נ"נ מלאכתו מלאכת שמים
מו"ה שמואל אלעזר שי¹³⁵

שלום וברכה!

במענה למכתבו מעש"ק ערב זמן מתן תורתנו, בו כותב ראשי פרקים ממלאכתו מלאכת שמים בתוככי תלמידי מכינת תורת אמת.

ויהי רצון אשר יוסיף אומץ וכח בזה, ולא רק כחות הגלויים ולא רק כחות הנעלמים אלא עד לכחות היוליים עצמיים, שהרי ענין ותכלית מתן התורה וקבלת התורה הוא באופן שהי' אורייתא וקוב"ה כולא חד וכמעלת התורה על המצות, שענינה א (התגלות ב) העצמות ומהות [שבזה הוא ג"כ מעלת החכמה דאורייתא מחכמה נפקת על הכתר ענין המצות, שאמרתי ונעשה רצוני], כמבואר באריכות במאמר דחה"ש שנה זו, ועד"ז ה"ה בכל יום וכלשון נותן התורה לשון הוה, ובפרט שזכות הרבים מסייעתו וכמאמר חז"ל ומתלמידי יותר מכולם.

ברכה לבשו"ט בכל האמור.

(אגרות קודש כך יז אגרת ו'שכ עמוד קעד.

תצלום המכתב נדפס ב"תשורה משמחת נישואין", וילהלם, ח' כסלו תשס"ד, עמוד 18)

¹³⁵ הלפרין.

מכתב ח"י אלול תשי"ח

ב"ה, ח"י אלול, תשי"ח
ברוקלין.

שלום וברכה!

במענה למכתבו מו' אלול, בו כותב מאשר זיכהו והצליחו השי"ת ללמוד בישיבת תורת אמת, מיסודה ובהנהלתה של כ"ק רבותינו נשיאינו, ויהי רצון שינצל חלקו בזה במילואו, ז.א. ללמוד בהתמדה ושקידה ולהשפיע גם על חבריו (שיכנסו לישיבה זו וילמדו באופן האמור) ובעסקנות בהפצת המעינות.

שבודאי עושה זה (לאחרי ההתייעצות עם הנהלת הישיבה וע"פ רשותם, באופן שלא לבלבל סדרי הישיבה), ותרבה בהצלחה בהאמור.

במ"ש אודות עצה לעצבות.

יעיין בספר תניא קדישא במקומות המצוינים במפתח הענינים בסופו.

ובמ"ש אודות פחדים.

מהנכון שיבדקו את התפילין שלו, וכן ילמוד בעל פה פרק מ"א בתניא קדישא מהתחלת הפרק עד לתיבת המלך בעמוד ב' ויחזור ע"ז במחשבה או גם בדבור.

ובמ"ש אודות רכוז המחשבה.

ידועה העצה בזה ללמוד מתוך הספר וכן להתפלל מתוך הסידור, וגם בשעה שלומד בעל פה או מעיין במחשבה, יהי' הספר פתוח לפניו במקום שלומד.

בברכה לבשו"ט ולכוח"ט.

(אגרות קודש כרך יז אגרת ו'תפא עמוד שלא)

מכתב ט"ו כסלו תשי"ט

ב"ה, ט"ו כסלו תשי"ט
ברוקלין

הרה"ג וו"ח אי"א נו"נ מלאכתו מלאכת שמים
מוה' שמואל אלעזר שי¹³⁶

שלום וברכה!
לאחרי הפסק ארוך נתקבל מכתבו משישי בכסלו,
ובמ"ש ע"ד עזיבת אחד התלמידים הצעירים וכו',
לפלא שאין כותב הסיבה לזה, והרי בודאי חקרו בהענין. ומובן שהנ"ל אין זה לשם
ידיעה בעלמא – אלא, לכשידעו הסיבה קרוב לודאי שבהשתדלות המתאימה יוכלו
לבטלה ועי"ז לבטל המסובב, ולפחות למנוע תופעות כמו אלו בעתיד. והרי גם על זה
נאמר אין לך דבר העומד בפני הרצון.
ולהודעתו ממצב זוגתו תח',
השי"ת ימלא ימי הריונה כשורה ובנקל, ותלד זחור"ק בעתה ובזמנה כשורה ובנקל.

בברכה לבשו"ט בכל האמור

מ. שניאורסאהן

נ. ב. בודאי יחוגו יום הבהיר יט' כסלו באופן המתאים להכוונה, ולהוספה בעניני לימודי
הדא"ח ככל הדרוש.

(מתצלום המכתב שנדפס ב"תשורה משמחת נישואין",
וילהלם, ח' כסלו תשס"ד, עמוד 19)

*

מכתב ה' אייר תש"כ

ב"ה, ה' אייר, תש"כ
ברוקלין.

שלום וברכה!
לאחרי הפסק ארוך נתקבל מכתבו מאדר"ח אייר, ובעת רצון יזכירו את כל אלה שכותב
אודותם על הציון הק' של כ"ק מו"ח אדמו"ר צוקללה"ה נבג"מ זי"ע.

¹³⁶ הלפרין.

ומובנת ההבהלה נוסף להפליאה ותמי' הכי גדולה על סיום מכתבו, בו כותב שהתפטור מלהיות וכו' אלא שממשיך ללמוד עם שלשה בחורים ואברך וכו', והיאומן כי יסופר שזהו האופן שמנצל כל יכולתו שצריך להיות בעבודת האדם כמאן **דבעי** למהוי, וכמובן ממאמר רז"ל שלא ברא הקב"ה בעולמו דבר לבטלה, שמזה מובן וגם פשוט אשר אם לא ניצל כל יכולתו, הרי זה מבבל כללות הבריאה וסדרי' ובפרט ע"פ המבואר בתורת הבעש"ט ענין השגחה פרטית, אשר כל פרט משלים הכוונה העליונה, שמזה מובן שאם הפרט ח"ו מחסר לנצל יכולתו וכו' וקשה להאריך בדבר המבהיל ובפרט לזה שזכה להיות כמה זמן במשרת משפיע על אחרים בעניני דא"ח והנהגותי' (שהיסוד בזה שמחה וטוב לבב ובמילא) מרץ הכי גדול, ותמורת זה עינו "טובה" בשלו ובשל אחרים וכן"ל לומד עם... שלשה בחורים ואברך אחד.

מובן שבטח יש מקום שיכתוב התנצלות שפלוני לא התנהג כדבעי וכו' אבל הרי אין זה פוטר אותו כלל מקיום התורה ומצותי' - מה שפלוני אינו מתנהג בענינו הוא כדבעי, ובכלל הרי שערי תירוצים לא ננעלו ואפילו כשהענין המוקשה ומופרך במקומו עומד. ויהי רצון שעכ"פ תיכף בקבלת המכתב יוסיף להשפיע בסביבתו ולכל לראש ביישיבת תורת אמת ובאופן דופרצת כפשוטו ומשמעו ובלי כל אמתלאות ונוסף על החובה להוסיף בכל יום ויום בענין דופרצת של היום יהי' ג"כ מילוי החסרון שבעבר וע"ד המבואר באגרת התשובה סוף פרק ט' הי' רגיל וכו' ואין לך דבר העומד בפני הרצון גם בהנ"ל...

בברכה לבשו"ט בכל האמור.

(אגרות קודש כרך יט אגרת ז'רפד עמודים רפג-רפד.
תצלום המכתב ב"תורת אמת" עמוד 273)

מכתב ד' טבת תשכ"ב

ב"ה, ד' טבת תשכ"ב
ברוקלין

הרה"ח אי"א נו"נ מלאכתו מלאכת שמים
מוה' שמואל אלעזר שי¹³⁷

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכתבו מנר החמישי, בו כותב ר"פ מעניני המכינה והישיבה הק' תורת אמת, וביחוד מההתנעדות, ויהי רצון שהרושם יהי' ניכר בכל משך השנה כולה. מזכיר בסיום מכתבו אשר נתגלגל על ידו דבר מצוה להשיג תרומה חשובה עבור מוסד חב"ד מנדיב וכו'. וכן מזכיר ר' שלמה מרדכי שי' האגער, ובטח, ככתבו במכתבו, יבאר כוונתו בפרטיות הדרושה,

ולהודעתו ממצב זוגתו תחי',

השי"ת ימלא ימי הריונה כשורה ובנקל ותלד זח"ק בעתה ובזמנה כשורה ובקל.

מ. שניאורסאהן

(מתצלום המכתב שנדפס ב"תשורה משמחת נישואין",
וילהלם, ח' כסלו תשס"ד, עמוד 21)

*

מכתב עש"ק בראשית תשכ"ג

ב"ה, עש"ק בראשית ברא – בשביל התורה ובשביל ישראל¹³⁸ –
ה'תשכ"ג. ברוקלין, נ. י.

כבוד הנהלת ישיבת תורת אמת
בירושלים עיה"ק ת"ו
ה' עליהם יחיו

שלום וברכה!

במענה לההודעה על דבר קביעת יום הנחת אבן הפנה לבניני הישיבה הק' תורת אמת,

¹³⁷ הלפרין.

¹³⁸ בשביל התורה... ישראל: ראה תורה אור ד"ה כי כאשר השמים.

יהי רצון שתהי' ההנחה בשעה טובה ומוצלחת בכל הפרטים, בניני בית גדול¹³⁹ אשר יגדלו בו תורת אמת, הנגלה והפנימית¹⁴⁰ גם יחד, וגם יגדלו בו תפלה,

אשר היא המביאה שיהי' הלימוד אמת ובר קיימא, ומביא לידי מעשה, כי על ידה יראת ה' היא אוצרו¹⁴¹ של הלומד.

ובפרט בדורנו דרא דעקבתא דמשיחא, אשר תפקיד הישיבה הוא לא רק לימוד התורה כי אם – ועיקר – חינוך על יסודי התורה והמצוה, חינוך פנימי ואמיתי, אשר לא יחת מפני כל רוחות שבעולם (ל' העלם והסתר) ויעמוד בפני כל נסיונות.

ואם בכל מקום הדברים אמורים, עאכו"כ בארץ אשר עיני ה' אלקיך בה מראשית השנה ועד אחרית שנה, וביחוד בירושלים עיה"ק, אשר שמא מילתא היא, יראה שלם¹⁴² – שלימות היראה – וכפירוש רבנו הזקן¹⁴³ בעל התניא (פוסק בנסתר דתורה) והשלחן ערוך (פוסק בנגלה דתורה).

והרי הוראת תורתנו תורת חיים היא גם נתינת כח וסיוע מלמעלה לקיים הציווי.

ויהי רצון שיתקדם הבנין בזריזות הדרושה ועד לגמרו בפועל, והעיקר – שיתמלא הבית כולו אורה זו תורה, תלמידים מקשיבים מתאימים לרצון רבותינו נשיאנו, מיסדי הישיבה, צוקללה"ה נבג"מ זי"ע.

ואשרי חלקו של כל אחד ואחד המשתתף במפעל הנעלה האמור, השתתפות בממונו וכן בגופו (ע"י השפעה על ידידים שגם הם יעשו ככה),

וע"פ האמור הרי זה ענין הכולל שלשת העמודים תורה, עבודה (תפלה) וגמ"ח – גם יחד.

בכבוד ובברכה לכל המשתתפים בהחגיגה, בתוככי כל המסייעים להמפעל בעבר הווה ובעתיד, שליט"א

מנחם שניאורסאהן

נ. ב. דעתי בנוגע לסדר הנחת אבן הפנה – ה"ה מבוארת וידועה מאד.

(אגרות קודש כרך כב אגרת ח'תקלו עמודים שמ-שמא.)

תצלום ב"אוצרות" עמוד 429)

¹³⁹ **בית גדול .. תורת .. תפלה:** מגילה כז, א.

¹⁴⁰ **אמת, הנגלה והפנימית:** עיין יומא עב, ב.

¹⁴¹ **יראת .. אוצרו:** שבת לא, א ושם. ועיין לקו"ת ביאור לד"ה תורה ציווה ספ"ד.

¹⁴² **יראה שלם:** תוד"ה הר תענית טז, א (בראשית רבה פנ"ו, י').

¹⁴³ **וכפירוש רבנו הזקן:** לקו"ת ראה ד"ה וכל בניך.

מכתב י"ב סיון תשכ"ג

ב"ה, י"ב סיון, תשכ"ג
ברוקלין.

הנהלת ישיבת תורת אמת בירושלים עיה"ק ת"ו
ה' עליהם יחיו

שלום וברכה!

לאחרי פטירת הרה"ח אי"א נו"נ וכו' מו"ה שמעון גליצנשטיין תנצב"ה,
מהנכון אשר בנו הרה"ח אי"א נו"נ מו"ה אברהם חנוך שי' גליצנשטיין, ימלא מקומו
במזכירות ובהנהלה ומכמה וכמה טעמים.
ויהי רצון אשר סו"ס תתבסס ותתגדל הישיבה תורת אמת בכל המובנים, ולכל לראש
בתלמידים מתאימים לרצון רבותינו נשיאנו מייסדי ישיבה זו ומנהליו.
ובדוגמת ארץ ישראל בכלל, ארץ הצבי, אשר העור גדל ע"י הבשר, הרי ההגדלה
האמורה תביא ג"כ להגדלה בכל שאר עניני הישיבה.
ויהי רצון מתאים להוראת חז"ל בכגון זה, יפה שעה אחת קודם, יהי' כל הנ"ל בעגלא
דין, ומתוך שמחה וטוב לבב.
בכבוד ובברכת הצלחה בעבודת הקדש האמורה ולבשו"ט.

(אגרות קודש כרך כב אגרת ח'תרלט עמודים תסג-תסד.
תצלום ב"אוצרות" עמוד 71)

*

מכתב יז' מ"ח תשכ"ד

הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ כו'
מו"ה שמואל אלעזר שי'

מאשר¹⁴⁴ הנני קבלת מכתבו מיום ד', ות"ח על הבשו"ט.
בברכה שימשיך בבשו"ט בכלל וביחוד בהענין דצ"ל בי' טפי (אגה"ק אשורנו) הרחבת
תו"א ובדרכי נועם (וכמדובר כאן¹⁴⁵).

(תצלום נדפס בתשורה, וילהלם, ח' כסלו תשס"ד, עמוד 24,
ומשם בקונטרס חלק ד משיחת שמחת תורה ה'תשל"ה, שי"ל לש"פ וירא תשפ"ב, עמוד 43)

¹⁴⁴ נכתב על מכתב כללי-פרטי בתאריך זה שנדפס באג"ק חכ"ג אגרת ח'תרפח.

¹⁴⁵ בהיות הנמען, הרש"א היילפרין, ב"יחידות", ו' תשרי תשכ"ד.

מכתב ה' כסלו תשכ"ד

ב"ה, ה' כסלו, תשכ"ד
ברוקלין, נ.י.

לכבוד מר יונה שי' כסה

שלום וברכה!

בנועם נודעתי על דבר השתדלותו של כ' בנוגע הקצבת המגרש לשיבת תורת אמת בירושלים עיהקת"ו. ואף על פי שבענין כגון זה, ובפרט לדכוותי, אין צורך בהבעת תודה, שהרי הענין עצמו כלו אומר כבוד, אבל רצוני להביע הנחת רוח שגרמה לי ידיעה זו.

באחת ההתועדויות של זמן שמחתנו הי' כאן אורח מאה"ק ת"ו שאמר שהוא ממקורבי כ', וסיפר על דבר פעולותיו של מר בסיוע למוסדות חב"ד. וכיון שזמן שמחה הוא עת רצון למעלה ולמטה הבעתי איחולי הלבביים שכ' ילך מחיל אל חיל בכללות עניניו וביחוד בעזרתו, הלוך ומוסיף, לעניני חב"ד, ויהי רצון שתחול הברכה בהנוגע למגרש לתורת אמת בפרט.

והרי שנה זו, שנת הק"ן להסתלקותו של רבנו הזקן בעל התניא והשלחן ערוך, היא שנת סגולה לכל פעולה טובה בהחזקת והרחבת המוסדות הק' המתנהלים ברוחו של מחולל שיטת חב"ד.

וזכות הרבים מסייעתו.

בכבוד ובברכה.

(אגרות קודש כרך כג אגרת ח'תשו עמודים לא-לב)

*

מכתב כסלו תשכ"ד

הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ כו'
מו"ה שמואל אלעזר שי'

מאשר¹⁴⁶ הנני קבלת מכתבו מיום ט' כסלו.
בברכת חג הגאולה ולהצלחה רבה בעבוה"ק בהתרחבות ישיבת תו"א וע"פ המדובר
כאן.
ז"ע נתקבל מכו' שלאחרי הנ"ל, ות"ח על הבשו"ט מההתועדויות וכו'. ואצפה להמשך
בזה כהבטחתו.
בברכת חג הגאולה ולהצלחה רבה בעבוה"ק בהתרחבות ישיבת תו"א וע"פ המדובר
כאן.

(נדפס בתשורה, וילהלם, ח' כסלו תשס"ד, עמוד 25, ומשם בקונטרס חלק ד משיחת שמחת תורה
ה'תשל"ה, שי"ל לש"פ וירא תשפ"ב, עמוד 44)

*

מכתב כ"ז ניסן תשכ"ד

ב"ה, כ"ז ניסן תשכ"ד
ברוקלין.
שלום וברכה!
מאשר הנני קבלת מכתבם מכ"ה ניסן, בו כותבים ע"ד ענינים וכו', וסברות בנוגע לזמן
לימודים הבא.
והעיקר חסר לגמרי, כוונתי ע"ד התמדתם ושקידתם בלימוד התורה נגלה וחסידות,
וגם מן הצד לא שמעתי עד"ז, ובפרט לאחר מכתבי מאמצע החורף, שבדאי הגיע¹⁴⁷
גם אליהם, כיון שגם להם נתכוונתי, הרי נוסף על האמור שהוא העיקר – על כאו"א
מתלמידי הישיבה הק' תורת אמת, להשתדל ולעשות כל התלוי בו, להרבות מספר
התלמידים, וגם מפעולותיהם בזה לא נשמע מאומה, ובדאי במכתבם בדואר החוזר,
יודיעו בפרטיות כנ"ל ע"ד ההתקדמות של כאו"א מהם בלימוד הנגלה ובלימוד
החסידות (ופשיטא שאופן הלימוד הוא כהוראת חז"ל, מביא לידי מעשה, התקדמות
בקיום המצוות בהידור) וכן כמה תלמידים נצטרפו לכותלי הישיבה ע"י השתדלות
כאו"א מהם,

¹⁴⁶ נכתב על מכתב כללי-פרטי מתאריך ימים שבין יו"ד וי"ט כסלו תשכ"ד שנדפס באג"ק חכ"ג אגרת
ח'תשט.

¹⁴⁷ עיין לקו"ת שמיני (יח, א) אן רירען בל"א.

והרי על כגון זה נאמר, יגעת ומצאת, יגעת ולא מצאת אל תאמין, ז.א. שבאם לא מצאו, בודאי לא השתדלו בזה.

בברכה לבשו"ט בכל האמור וכן אודות כ"א מחבריהם שי'.

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א
מזכיר

נ.ב.

מובן שלהקלוגינקער לא יחסרו אמתלאות ותירוצים (באם חסר בהנ"ל ח"ו) ויתלה האשם במי שהוא, ואשר אתם הצדק, וכבר הודיעונו חז"ל שכל הנשמע ומקבל אמתלאות כאלו, נשמע הוא לרצון הקלוגינקער. וע"פ האמור מובן ופשוט שעליהם להיות בד"א של הישיבה תו"א, והלימוד יהי אליבא דנפשי' וכנ"ל מבלי לשים לב לפיתוי הקלוגינקער, וק"ל.

(אגרות קודש כרך כג אגרת ח'תתג עמודים קנז-קנח)

*

מכתב פסח שני תשכ"ד

הו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ כו'
מו"ה שמואל אלעזר שי'¹⁴⁸

מאשר¹⁴⁹ הנני קבלת המכתב מיום ט' אייר.
בברכה לבשו"ט.

סו"ס כמה ת' חדשים נתוספו בפועל בתו"א? כמה מהם בהשתדלותו (וכפי המדובר)?

(נדפס בתשורה, וילהלם, ח' כסלו תשס"ד, עמוד 26,

ומשם בקונטרס חלק ד משיחת שמחת תורה ה'תשל"ה, שי"ל לש"פ וירא תשפ"ב, עמוד 44)

*

¹⁴⁸ הלפרין.

¹⁴⁹ נכתב על מכתב כללי-פרטי בתאריך זה שנדפס באג"ק חכ"ג אגרת ח'תתטז.

מכתב כ' מרחשון תשכ"ה

ב"ה, יום ב' לסדר חיי שרה,
כ' מרחשון, ה'תשכ"ה.
ברוקלין, נ. י.

לאחינו בני ישראל חובבי תורה ומצוה
ה' עליהם יחיו

שלום וברכה!

הישיבה הק' **תורת אמת** בעיה"ק ירושלים ת"ו, מיסודו של כ"ק אדמו"ר (מוהרש"ב) נבג"מ זי"ע, הגיעה למפנה חדש בדברי ימ' המסולאים בפז – הכרח להקים בנין חדש בעד הישיבה ותלמיד' ש', כ"י.

וביום סגולה זה, יום הולדת את כ"ק אדמו"ר נ"ע מייסד הישיבה (שהשתא היא אותה הקביעות כמו בשנת הולדו), הנני פונה לכל חובבי תורה ומצוה, ובפרט לאנ"ש והתמימים, ה' עליהם יחיו, להתעורר ברוח נדיבה להיות נתבעים ונותנים, עושים ומעשים, להרים כל כסף הקדשים שנצרך להקמת הבנין החדש בעד המוסד הקדוש הזה.

הן ידוע כמה מסרו נפשם הוד כ"ק אדמו"ר מוהרש"ב וממלא מקומו הוד כ"ק מו"ח אדמו"ר, נבג"מ זי"ע, על יסוד הישיבה **תורת אמת** והחזקתה, אפילו בשנים כתיקונם, כשהיו הרבה ישיבות ולומדי תורה, להיותה אז יחידה בצביונה ותכונתה; על אחת כמה וכמה אחרי ההשמדות ר"ל שנחרבו מרכזי התורה והיראה במדינות אירופה, וביניהן הישיבות המפוארות דליובאוויטש אשר שם, וכעת הישיבה הק' **תורת אמת** בירושלים עיה"ק ת"ו היא אחת מהיחידות והמיוחדות מיסודי רבותינו נשיאינו – כמה גדול הזכות של כל המשתתף בממונו ובטרחתו בתמיכת קרן הבנין של מוסד ק' זה.

דרשו רבותינו ז"ל עה"פ ואברהם זקן בא בימים – מימיהם של אבותינו לא פסקה ישיבה מהם (יומא כח, ב). ועוד דרשו על פסוק זה, שעד אברהם אבינו ע"ה לא היתה זקנה וביקש אברהם רחמים ובאה זקנה לעולם, כדי שיכירו בינו לבין בנו יצחק. ועל דרך הצחות אפשר לקשר שני המדרשים האלה, היינו שתכלית הישיבה היא שהבן יה' כמו האב בכל הענינים, והאב יה' כמו אביו וזקנו וכולי עד אברהם אבינו ע"ה, וההבדל היחידי שבין אב לבנו יה' רק שאצל זה זקנה ואצל זה בחרות.

והרי ישיבת תורת אמת בה זקנה ובה בחרות, תורה ביראת שמים ובמסירות נפש, אשר שמרה צביונה ותכונתה מאז הווסדה ועד עתה, וכל תלמיד' למודי ה' אשר כל

רואיהם יכירום כי הם זרע ברך ה'. בודאי שראוי' הישיבה תורת אמת שיתמכו בה בכל לב ונפש ומאד.

וכבר נתונה ברכת מייסדה הגדול לכל הבא לעזרת המוסד הנעלה ישיבת תורת אמת אשר יסודתה בהררי קדש, להתברך מהשי"ת ולהצליח בכל עניניו בגשמיות וברוחניות. אף כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיאה השני של הישיבה עומד ומעורר רחמים בעד כל תומכי הישיבה, הם וביתם וזרעם, גם ברוכים יהיו.

בברכה להצלחה בגשמיות וברוחניות גם יחד.

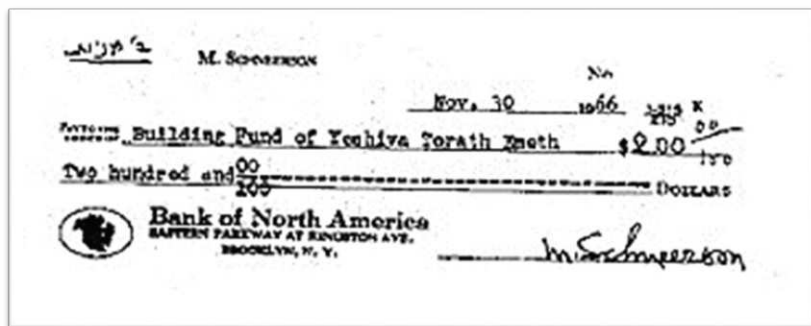
(מתוך כרכי המילואים לאגרות קודש הנמצאים בשלבי עריכה לדפוס.)

נדפס על ידי "ועד הנחות בלה"ק" בקונטרס מאמר "אר"א יפה שיחתן - ה'תשל"ט, ש"ל לש"פ חיי שרה, מבה"ח כסלו, ה'תשע"ט, עמודים 10-11)

*

תצלום צ'ק בכת"ק י"ז כסלו תשכ"ז

י"ז כסלו תשכ"ז. צ'ק רכישת ב' מניות בסך 200 דולר עבור בניין הישיבה בכת"ק הרבי.

(מדור "נצוצי רבי" ב"התקשרות" גליון תרלב)

*

מצו"ב העתק המברק רשמי שלי, על שם הנהלת הישיבה תורת אמת. וכיון שכנראה רבו שם "הפוליטיקאים" מבחוץ המתערבים בענינים אלו, ואולי גם פוליטיקאים מבפנים,

בקשתי, למרות טרדותיו וכו', אשר יתאספו כת"ר וכן ש"ב וכו' הרה"ח הרע"ז שי' סלונים, והמנהל בפועל הרה"ח שי' גליצנשטיין, וינקטו בצעדים **הכי** נמרצים, להפסיק **בהחלט** ההשפעה והדיבור עם התלמידים שי' שיתערבו בעניני הנהלה, שאין זה שייך להם **כלל וכלל**, נוסף על ענין דביטול תורה וכו'. **ולהזהיר** אלה שעשו בכגון זה עד עתה וכו'. וד"ל. כן – חיזוק ככל האפשרי בשמירת הזמנים, לא רק ע"י התלמידים, כי אם גם ע"י **הרמ"ם המשפיעים והמשגיחים** וכו', ובשאר הענינים שימצאו לנחוץ. ע"פ הידיעות מן הצד, כנראה שהשפעה טובה להרה"ח כו' הר"מ שי' ובר, בעניני תורת אמת, ולכן כדאי שימשיך במשרתו בה, ובודאי יפעול בזה במסירה ונתינה הדרושות. כן **מכו"כ** טעמים, אין כדאי לעשות כל שינויים רשמיים בנוגע להתוארים של פלוני או פ', וכן בנוגע להשכירות. ובודאי האריכות בטעמים אלה אך למוותר, וק"ל. **ואצפה** לבשו"ט בכל האמור.

מכתב דומה נשלח גם להרה"ח כו' הרע"ז שי' סלונים. העתק נוסח המברק שנשלח ע"ש הנהלת ישיבת תורת אמת. בודאי מתעסקים במרץ הדרוש ובעקביות בנוגע להבני', וכמדובר ומובטח, וכן כל התלמידים לומדים בהתמדה הראוי', ואין לערבם כלל וכלל בעניני הנהלת הישיבה, וכן אין לעשות עתה שינויים בנוגע לרמ"ם ולמשפיעים ולמשגיחים ולא במשכורתם. ויהי רצון שיצליח כל אחד מהנ"ל בענינו ביישיבה ובמסירה אמיתית – כציווי כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיאינו וכתקונו.

המצפה לבשורות טובות.
/ מקום החתימה /

* * *

מאשר הנני קבלת מכתביו. ובטח **הגיעו** (עיין לקו"ת ר"פ שמיני) המברק.

¹⁵⁰ להגרש"י זוין.

...בברכה לפעולות בפו"מ – ומתוך הרגשה שכמו כאו"א מבנ"י וועט עם אויך ניט שאטען אביסעל (לכה"פ) קבלת עול (ולא באמידה, כ"א בפו"מ) בנוגע למעשה לטובת תו"א – **שזוהי** טובתו ולא כפיתויי המלך זקן וכסיל. **וד"ל**.

(אגרות קודש כרך כד בשולי אגרת ט'רפד עמודים רצה-רחצ)

*

מענה¹⁵¹ שלהי ניסן תשכ"ז¹⁵²

מהמשקה שקיבל בהתועדות ש"פ קדושים תהיו – המשך ההתועדות דאחש"פ: למסור – **ביחד** עם מסירת נקודות (עכ"פ) מהמדובר בהתועדות – מתוך התועדות:

(1) לעולים החדשים שבכחב"ד וסביבות' **ביחד** עם כל התושבים שי'.

(2) לתו"ת דכחב"ד (**ביחד** עם תו"ת דלוד וקרית גת).

(3) לתו"א (הת', הר"מ ור"י, המשפיעים, המשגיחים וההנהלה). ולמסור נקודה **מיוחדת ושייכת לכאו"א** מהנ"ל: שתקותי חזקה שמכאן ולהבא (מתחיל מזמן לימודים דקייץ דשנת הקהל זו, ובכל השנים הבע"ל) יעשה **כאו"א** מהנ"ל כל התלוי בו לביסוס והתרחבות תו"א, מתוך קבלת עול כ"ק מו"ח אדמו"ר (**הבעה"ב של תו"א**) ומתוך מסירה ונתינה המתאימות לזה, וביחד עם זה – מתוך שמחה ומרץ גדול – כדרוש **כ"ז** בהתחלת הבנין החדש (כפשוטו, וגם – ברוחניות) ולא יוגרע **כלל** בכ"ז אפילו באם יהיו או ישנם טענות ותרעומות למי שהוא. **וזהו טובתם בזה ובבא**. ומיוסד על הפס"ד דזכין לאדם שלא בפניו – הנני מוסר כ"ז עה"צ של כ"ק מו"ח אדמו"ר.

(4) לתלמידי תו"ת שנבחרו **ענה** לנסוע וללמוד בתו"א בתור שלוחי להיות ת' תו"א ולעשות גם הם כל התלוי בהם להרחבתה וכו' [ושהנהלת תו"א בודאי תודיעני שמותיהם] (בצירוף שם האם דכאו"א) בהקדם להזכירם עה"צ לברכה מיוחדת].

(מתצלום כתי"ק שנדפס בתשורה משמחת נישואין, סימפסון, כ"ח אדר שני תשע"א, לעיל עמוד 7.
נדפס מהעתקה ב"צדי"ק למלך" חלק ז עמודים 221-222)

¹⁵¹ לר' יעקב יהודה העכט לקראת נסיעתו לאה"ק.

¹⁵² ב"צדי"ק למלך" נכתב שתאריך המענה הוא משנת תשל"ד, אך מסתבר שהתאריך הוא תשכ"ז, משום שבתשל"ד לא התקיימה התועדות בש"פ קדושים, כמוזכר במענה. מלבד זאת, בשנת תשל"ד אחרי וקדושים היו מחוברות, וש"פ אחו"ק היתה הרבה אחרי פסח, ב"ב אייר, ולא מסתבר שרק אז היה המשך לחג הפסח, כנכתב במענה.

בס"ד. שיחת¹⁵⁴ יום א' פ' קדושים, כ"ז ניסן, התש"ל

– להת' שי' החוזרים לאה"ק ת"ו, בחדרו הק' –

כיון שעומדים אתם לעלות חזרה לארה"ק, לאחר הזמן שהייתם בחו"ל, לכן עליכם להיות – כדברי הגמרא¹⁵³ – "כתרי מנייהו", דהיינו ב"פ ככה, וכפירוש החסידות ב"כפלים לתושי"¹⁵⁴, שאין זה בדיק ב"פ, אלא זהו ענין שלא בער¹⁵⁵, ורק בגלל איזה טעם הרי זה נקרא "כפלים".

ומובן שלכל לראש הרי זה בנוגע ללימוד התורה – שזה ה' ההיתר לצאת לחו"ל¹⁵⁶; וכיון ש"גדול למוד תורה שהלמוד מביא לידי מעשה"¹⁵⁷, הנה כן הוא גם בנוגע למעשה שבא כתוצאה מלימוד התורה.

וכיון שענין התורה הוא "מים חיים"¹⁵⁸ – צריך הדבר להתבטא בכך שיתוספו עוד תלמידים, ולימוד התורה יתפשט עוד יותר, עד למקומות שנקראים "חוצה"¹⁵⁹.

ולכל לראש, עבודתכם בבואכם בחזרה היא – לבנות את ישיבות חב"ד (שבהם

תמשיכו ללמוד) שיהיו גדולים יותר הן בכמות והן באיכות: בכמות – שיתוספו עוד תלמידים, וגם באיכות – בנוגע לביסוס וחיזוק והתרחבות בסדרי הלימודים בכמות ובסדרי הלימודים באיכות.

אלו מכם שבאו מיישיבת "תורת אמת" בירושלים, וימשיכו ללמוד בה – יש להם תפקיד מיוחד: כיון שזוהי ישיבה הקשורה עם ירושלים עיר הקודש, עליהם להשקיע את עצמם בכל הכחות עד כדי מס"נ, שכל אחד יה' דוגמא ח' כיצד צריכה להיראות ישיבת תורת אמת. לכל לראש, בנוגע לדבר שבולט לעין מיד – שמירת סדרי הלימודים, וכמובן גם בנוגע לשאר הענינים: התמדה ושקידה אליבא דנפשי' בלימוד הנגלה ובלימוד החסידות, ועבודת התפלה, ובכל הענינים.

אפילו הענינים שתלויים ובאים מצד ראשי הישיבה, משגיחים או משפיעים

¹⁵³ כתובות עה, סע"א.

¹⁵⁴ איוב יא, ו.

¹⁵⁵ ראה שמו"ר רפמ"ו. רד"ה ביום השמע"צ תרצ"ט (סה"מ תרצ"ט ע' 60 ואילך). ולהעיר מרד"ה לך תרכ"ז (סה"מ תרכ"ז ע' ט).

¹⁵⁶ רמב"ם הל' מלכים פ"ה ה"ט.

¹⁵⁷ ב"ק ז', א. ולהעיר ממאמרי ד"ה ושננתם (אוה"ת – להצ"צ – פ' ואתחנן ע' רלח ואילך).

¹⁵⁸ לקו"ת חוקת (נז, א ואילך) ובכ"מ. ולהעיר מזח"ג (צז, ב): "לא תדכאה במיין ב' ואקרי מים חיים" – אף דקאי בזבה. וכן הוא בתקו"ז בסופו (קמג, ב) סוף ת"ה (בנדה). בלקו"ת שלח (מב, ב, בנדה וזבה). ובשיטת הגאונים, רבותיו דרש"י ובס' הפרדס לרש"י ועוד. ראה הערות וצינונים ללקו"ת שם (וראה גם תו"מ חל"ט ע' 352. וש"נ).

¹⁵⁹ ועי' תהפך ה"חוצה" הדעושה – וכתורת הבעש"ט עה"פ (תהלים קכא, ה) "ה' צלך" – הובאה ג"כ בקדושת לוי פ' בשלח (ראה כש"ט בהוספות סע"ח. וש"נ).

וכמו"כ תעסקו שם במבצע תפילין, אבל רק בזמנים ובאופנים שלא יפגעו כלל בהתמדה ושקידה וכל עניני הישיבה, שזהו העיקר ולכל לראש אצלכם.

השי"ת יעזור לכם שיקוימו ב' הפירושים – שהובאו בחסידות ובפרט מהצ"צ¹⁶⁰ – במאמר המדרש¹⁶¹ על מ"ש בפרשת השבוע¹⁶² "קדושים תהיו", "יכול כמוני, ת"ל כי קדוש אני, קדושת למעלה מקדושתכם": פי' הא', שאכן "קדושת למעלה מקדושתכם" (אע"פ שיש קס"ד "יכול כמוני"), ופי' הב', שאכן יכול להיות – "כמוני", כמבואר שם דרגות אלו.

וכפירוש החסידים, שפירוש המדרש (לפי פי' הב') אינו בתור קשיא ושאלה בדבר ("יכול כמוני") שדוחים אותה ("קדושת למעלה מקדושתכם"), אלא זהו בניחותא: "קדושים תהיו" – מפרש המדרש בפשטות – שאכן יכולים להיות ("יכול") "כמוני", היינו, שאכן יכול להיות שיהודי עומד בקדושה כזו כמו הקב"ה כביכול.

והכח על זה (ומהיכן למדים זאת) – "תלמוד לומר כי קדוש אני": מהו הטעם ש"קדושים תהיו" – בגלל ש"קדוש אני", ומזה מוכח שאכן יכולים להיות כמו "קדוש אני"¹⁶³. וההסברה בזה – אומר המדרש – לפי ש"קדושת

– צריך להשתדל שגם הם ישמרו על כל סדרי הלימודים, וכשהם יראו שהתלמידים דורשים זאת, בודאי שגם הם יקפידו יותר בדבר. וכן (כאמור לעיל) להשתדל שיתוספו עוד תלמידים.

וכיון שכל הנ"ל הוא דבר נחוץ ביותר, וזכות הרבים – הרי בודאי שזכות הרבים מסייעתם.

וכאשר כל אחד מכם יעשה זאת במסירה ונתינה, אזי יראה פרי טוב בעמלו – שיתוסף בבנין ישיבת תורת אמת שלא בערך, היינו, שכלל שהי' באופן טוב עד עתה, יתוסף בזה שלא בערך יותר.

ועד"ז גם בנוגע לאלו מכם שיחזרו לקרית גת.

ואם רק תהי' הסכמה מהנהלות הישיבות שם – מה טוב שרובם של התלמידים יהיו בתורת אמת, ואחדים בקרית גת (ענין זה לא נוגע כ"כ לישיבה שבכפר חב"ד).

וכאמור לעיל, שתקבלו על עצמכם תפקיד חדש, לבסס ולהרחיב – הן בעומק והן בהתרחבות גדולה ובאורך – את ישיבת תורת אמת בכל פרטי', ועד"ז בנוגע לישיבה בקרית גת; אבל בתורת אמת **בפרט**, מצד היותה בירושלים.

¹⁶⁰ ראה תו"מ סה"מ אייר ע' רמט ואילך. וש"נ. ר"פ קדושים.

¹⁶¹ ויק"ר פכ"ד, ט.

¹⁶² וראה מאור עינים עה"פ.

¹⁶³ וי"ל דסמין (גם) אסיפא דקרא: "אני ה' אלוקים" – כח שלכם.

למעלה (תלוי) מקדושתכם¹⁶⁴: כשיהודי למטה מתנהג כמו אדם קדוש, ובמילא כל עניניו הם קדושים – בזה תלוי, כביכול, קדושתו של הקב"ה למעלה.

וזוהי הנתינת כח ליהודי שיוכל להיות [לא רק כפי' הא', שזהו רק קס"ד, ואח"כ בא "תלמוד לומר" שאינו כן, אלא גם כפי' הב', שיוכל להיות] קדוש כביכול כקדושתו של הקב"ה.

וענין זה נאמר ליהודי בכל מקום שהוא, עאכו"כ עבור אלו שהם לא בחו"ל אלא בארץ **הקודש**, אשר "עיני ה' אלקיך בה מראשית השנה ועד אחרית שנה"¹⁶⁵, ועאכו"כ בירושלים עיה"ק שבאה"ק¹⁶⁶; עאכו"כ יהודי – שיהודי הוא קדוש – ונמצא בירושלים שהיא עיר הקודש, ולומד בשיבה קדושה תורה קדושה, ובאופן דקדוש ומובדל¹⁶⁷ (שהוא מובדל מתאוות העולם ומקדש את עצמו בענינים של קדושה¹⁶⁸) – אזי יש לו שלא בערך יותר כחות ושלא בערך יותר סיוע מלמעלה.

והקב"ה עוזר לו למלא בחסד וברחמים ובהצלחה רבה ומופלגה כל הפרטים

האמורים לעיל; ולכל לראש – ללמוד, כפשוטו, בהתמדה ושקידה הכי גדולה, הן נגלה והן חסידות, והלימוד יביא לידי מעשה – קיום המצוות בהידור, כולל עבודת התפלה, וגם בהנקודה של הפצת המעיינות חוצה.

ויהי רצון שתבשרו טוב בכל האמור. תתדברו ביניכם מי מכם יהי' המודיע מהנעשה בכל זה בירושלים, ומהנעשה בכל זה בקרית גת (ומהנעשה בכל זה בשאר מקומות – אם הנהלת הישיבה תחליט שחלק מכם יהיו גם בשיבות חב"ד שבשאר המקומות). כדי שתהי' אחיזה גם בענינים גשמיים – אשתתף בהוצאות הנסיעה, וזה גם יחזק את השליחות האמורה. שנשמע מכם בשורות טובות; שיהי' קיץ מוצלח והצלחה תמידית; ותמלאו את כל ד' הפירושים ד"וספרתם"¹⁶⁹ (כמדובר אתמול¹⁷⁰ בענין "וספרתם לכם"¹⁷¹): ענין המספר; ענין סיפור והגדה; ענין הספר; והענין דאבן ספיר, ויהי' זה באופן ד"לכם"¹⁷².

¹⁶⁸ ראה רמב"ם סוף הל' שמיטה ויובל, ושם: "נתקדש קדש קדשים".

¹⁶⁹ ראה ג"כ אוה"ת להצ"צ ר"פ תשא. ורד"ה וספרתם לכם (בפ' אמור ע' קסז).

¹⁷⁰ במאמר ד"ה וספרתם לכם דש"פ אחרי פ"ב (תר"מ ח"ס ע' 174 ואילך).

¹⁷¹ אמור כג, טו.

¹⁷² להעיר מדרז"ל: "לכם משלכם" (סוכה מא, ב). וראה ד"ה וספרתם (בלקו"ת) (אמור לה, ד), בסידור (עם דא"ח), באוה"ת – הנ"ל (ע' קסח) – ועוד.

¹⁶⁴ ראה תנחומא ותנ"כ עה"פ. ולהעיר מתורת הה"מ (בס"ס אור תורה) "דע מה למעלה – ממך" (אבות רפ"ב. וראה גם תנ"מ ח"נ ע' 363. ושי"נ).

¹⁶⁵ עקב יא, יב.

¹⁶⁶ כלים פ"א מ"ח.

¹⁶⁷ עיין תניא פמ"ו (ובכ"מ). ושם: "שהיא קדושתו של הקב"ה בכבודו ובעצמו". ובכתבי אדנ"ע (המשך תער"ב ח"ב ע' תתקכד. ועוד) דבכבודו ובעצמו – מל' דא"ס ועצמות דא"ס שלפני הצמצום.

שנשמע מכם בשורות טובות בגשמיית
וברוחניות גם יחד.

וענין זה יביא אתכם לקבלת התורה
בשמחה ובפנימיות.
[כ"ק אדמו"ר שליט"א נתן בידו הק' לכל
א' מהתלמידים שיחיו שטר ע"ס 50
דולר].

(תורת מנחם, התוועדויות חלק ס עמודים 210-213)

*

מכתב י' אדר תשל"א

ב"ה, י' אדר, תשל"א
ברוקלין.

שלום וברכה!
במענה למכ' מיום ד' אדר עם המצו"ב –
פשוט שלא נשלחו לתו"א **לנהל** את הישיבה כ"א להיות **דוגמא חי'** לחי"ל ולהשפיע
על הת' גם בדיבור וכו', וככל **תלמיד** בכל **ישיבה** – **להציע** שיפורים (כיון שע"פ הנודע
שלב יודע מרת נפשו יש ענינים שהת' יודעים, ולא ההנהלה).
– באם אין יכולים לקבל עליהם המרות או בכלל להתדבר עם ההנהלה – מובן שאין
ענין לנהל מחלוקת וכו' – ויעברו לתו"ת בכחב"ד (בתור **תלמידים**).

בברכה,

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א
מזכיר

(אגרות קודש כרך כז אגרת י'קט עמוד קח)

*

מכתב פסח שני תשל"א

ב"ה, פסח שני, ה'תשל"א
ברוקלין, נ.י.

הרה"ג והרה"ח וו"ח אי"א נו"נ צנמ"ס וכו'
מוה"ר משה ארי' ליב שי¹⁷³

שלום וברכה!

נעם לי להכיר זה עתה את חתנו הוו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ וכו' מו"ה מרדכי שי
קיפניס, אשר מסר לי ג"כ ספר[ו] נימוקי מלב"ם על ב"ק וב"מ.

ויישר חילו לאורייתא, ובפרט אשר החידושים הם במסכתות הנלמדות בשיבות,
וזכות הרבים מסייעתו.

ויהי רצון אשר מתוך שמחה וטוב לבב יזכה את הרבים בעניני תורתנו תורת אמת
בהמשך לשיעוריו בהלכה בישיבה הק' תורת אמת אשר בירושלים ת"ו ויראה רב נחת
מבנין אלו התלמידים, וגם כפשוטו מבנים ובני בנים עוסקים בתורה ובמצותי' מוארים
באור וחיות חסידותיים.

בכבוד ובברכה לאיוש"ט ולבשו"ט.

(אגרות קודש כרך כז אגרת י'קמא עמודים קמה-קמו)

*

מכתב כ' מנ"א תשמ"ב

ב"ה, כ"ף במנחם אב, התשמ"ב
ברוקלין, נ.י.

כבוד המשתתפים בחגיגת מלאת שבעים שנה
ליסוד ישיבת "תורת אמת"

שלום וברכה!

לרגל חגיגה מיוחדת זו, ושמחת התורה בשמחת אכסניא שלה – ישיבת תורת אמת
בירושלים עיר הקודש,

¹⁷³ שפירא.

הנני מתכבד להשתתף בשמחה האמורה, שמחתכם שמחתנו ושמחת כל תומכי תורה בכל מקום שהם, תומכי' בממון בגוף ובנפש, תמיכה ע"פ התורה – שהיא באופן שמעלין בקודש. הלך והוסיף.

ופותחין בדבר מלכות בזה, מאן מלכי רבנן – מייסדי ישיבה זו ומנהלי' וז"ל כ"ק אדמו"ר מיסדה הראשון – בעידוד תומכי' "לבוא לעזרת המוסד הנעלה ישיבת תורת אמת, אשר יסודתה בהררי קדש. וכל המשתדל בענין הגדול הזה יתברך מהש"י בכל הטוב, וימלא משאלות לבבם לטוב להצליח בכל הענינים בגו"ר".

ואחריו בנו יחדו ממלא מקומו כ"ק מו"ח אדמו"ר "תנו יד עזר להחזיק ידי לומדי-תורה, האצילו ברכה מפרי עבודתכם ברוח ובפועל עבור המוסד הנשגב, הישיבה והת"ת תורת אמת בעיה"ק ת"ו.

אנא אחינו הנכבדים חושו מהרו בעזרתכם ושלחו נדבת לבבכם הטובה, ובגלל זאת יברך השם יתברך אתכם, ביתכם וזרעכם בכל מילי דמיטב מנפש ועד בשר".

ובמיוחד אשר חגיגת **שבעים שנה** היא, וידוע תוכן מחז"ל (הוריות יג, ב) אשר לימוד של שבעים שנה – לימוד בשלימות הוא.

ובודאי, מדה כנגד מדה, גם ברכות השם, כדברי רבותינו נשיאינו מייסדי הישיבה – בשלימותו תבואנה.

וזה גם יקרב ויחיש קיום חזון ישעיהו, נביא הישועה והגאולה, אשר חזה על יהודא וירושלים "כי מציון תצא תורה ודבר השם מירושלים",

בגאולה האמתית והשלימה ע"י "השם אלקיך המעלך מארץ מצרים" – כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות, במהרה בימינו ממש.

בכבוד רב ובברכה

מ. שניאורסאהן

(מדור "נצוצי רבי" ב"התקשרות" גליון תרלב. התצלום נדפס שם)

חלק משיחת כ' מנחם-אב תשמ"ב, בלתי מוגה

מז. המדובר לעיל אודות "לימוד של שבעים שנה" – שיין במיוחד להתוועדות זו, לפי שהתוועדות זו נערכת בליל כ"א אב, ערב כ"ב אב, שאז (בכ"ב אב) תערך חגיגת יובל "שבעים שנה" לשיבת "תורת אמת" בירושלים עיר הקודש.

והנה ע"פ האמור לעיל מובן, שלא זו בלבד שלאחרי משך שבעים שנה ליסוד הישיבה לא נגרע ולא נחלש מאומה בעניני הישיבה (מצד ענין הזקנה כו'), אלא אדרבה: לאחר "לימוד של שבעים שנה" נפעל עליו גדול יותר באופן שבאין ערוך לגמרי.

ובלשון הכתוב: "מפני שיבה (בן שבעים לשיבה) **תקום**", היינו, שענין השיבה פועל עליו וקימה כו', ועד שזהו ענין נעלה יותר מאשר "והדרת פני זקן", שבזה נכלל גם "ניק וחכים". ובפרט ע"פ המבואר בלקו"ת (קדושים ל, ד. שה"ש ז, ד) בענין "מפני שיבה תקום והדרת פני זקן".

וע"ד לשון חז"ל "זקני תלמידי חכמים כל מה שמזקינים דעתם מתיישבת עליהם". ועאכו"כ כאשר הם מכריזים שהם אינם זקנים אלא צעירים!

כיצד נעשים "צעירים" לאחר שבעים שנה?! איתא בספרים ע"ד הצחות שזהו ע"י הענין ד"קווי ה' **יחליפו** כח": כאשר האדם עמל ומתייגע בלימוד

התורה במשך שבעים שנה שנתן לו הקב"ה (כי "אדם לעמל יולד", "עמל תורה") הרי הוא פונה להקב"ה ואומר לו שעתה יהי הענין ד"יחליפו כח" – החלפת כח האדם שהתעייף ונחלש מהעמל והיגיעה במשך שבעים שנה, בכחו של הקב"ה, ש"אתה הוא ושנותיך לא יתמו". ועפ"ז מובן שכאשר האדם מחליף את כחו בכחו של הקב"ה – נעשה הוא צעיר מחדש, ולכן, "דעתם מתיישבת עליהם".

וכפי שמצינו בגמרא (עירובין נד, ב) שר' פרידא למד עם תלמידו ת' פעמים, ולכן הוסיפו לו ת' שנה על שנותיו – שזהו הענין ד"קווי ה' יחליפו כח". וענין זה מובא בגמרא – נגלה דתורה, ובאופן של סיפור – "מעשה רב".

ועד"ז מובן בנוגע לעניננו – שלאחרי "לימוד של שבעים שנה" מאז התייסדות הישיבה, הנה לא זו בלבד שלא נחלש מאומה בעניני הישיבה, אלא אדרבה: לאחר שבעים שנה מתחיל סדר ואופן חדש בלימוד התורה, באופן שבאין ערוך לגמרי.

ובפרט ששמה של הישיבה – כפי שנקבע ע"י רבותינו נשיאינו מייסדי הישיבה – הוא: "**תורת אמת**", והרי ידוע ש"אמת" מורה על ענין הנצחיות, היפך הענין דנהרות המכזבין, זאת אומרת: דבר הנפסק (נהרות המכזבין) אינו דבר

לב, סע"א ואילך)] – מהוה הכנה המתאימה ונתינת כח לאופן הלימוד שבאין ערוך במשך שבעים שנה הבאות.

ואע"פ שמשיח צדקנו בא מיד, "נאו" – הרי גם לאחר ביאת משיח צדקנו יעסקו בלימוד התורה באופן ד"לכו מחיל אל חיל", כנ"ל.

מט. כדי לקשר ולאחד את כל המשתתפים בהתוועדות זו (וכן אלו השומעים את הדברים ב"שידור-חי" וכיו"ב, בכל מקום שהם) עם ההתוועדות שתערך בכ"ב אב בירושלים עיר הקודש, "עיר **שחוברה** לה יחדיו", לרגל חגיגת יובל שבעים שלה להתייסדות ישיבת "תורת אמת" – אתן דבר גשמי (בקבוק י"ש) עבור חגיגה זו, שע"ז נוסף חיזוק בהמשכת ענינים אלו במעשה בפועל למטה מעשרה טפחים. וכל זה – נוסף על הדברים שנאמרו לעיל (הנשמעים גם שם), כולל גם כפי שהדברים באים בכתב.

ויה"ר שע"י לימוד התורה בישיבת "תורת אמת" – נזכה בקרוב ממש ללימוד "תורת אמת" לאמיתתה, מפיו של משיח צדקנו, שאז יהי' הענין ד"תורה חדשה מאתי תצא", היינו, אע"פ שמ"ת ה' פעם א' בלבד, אעפ"כ, בערך הלימוד שלפנ"ז יהי' זה באופן ד"תורה **חדשה** מאתי תצא".

וההכנה לזה היא – ע"י הענין ד"טועמי חיים זכו", היינו, הטעימה מתורתו של

אמיתי, וע"ד האמור לעיל ששינוי החוזר לברייתו (דבר שהי' נופסק) לאו שמי' שינוי, ורק דבר נצחי הוא דבר אמיתי.

ועפ"ז – מאחר ששמה של הישיבה הוא "תורת אמת" הרי מודגש בזה ענין הנצחיות – גם לאחר שבעים שנה. ולאידך – בנצחיות גופא שייך עילוי מדרגא לדרגא, וכפי שמצינו בנוגע למעמד ומצב דלעתיד לבוא, שאז יהי' הענין דחיים נצחיים – "תלמידי חכמים אין להם מנוחה לא בעוה"ז ולא בעוה"ב, שנאמר ילכו מחיל אל חיל גו'" (כדאיתא בסיום מסכת ברכות ומו"ק ועוד). ועד"ז מובן בנוגע לעניננו – שהנצחיות דישיבת "תורת אמת" היא באופן של הליכה "מחיל אל חיל".

מת. והמעשה הוא העיקר:

היות שמסיימים עתה את ה"לימוד של שבעים שנה" הראשונות להתייסדות ישיבת "תורת אמת" – צריכים לדעת שזהו סיום של שלב ואופן מסויים בלימוד התורה, שלאחריו בא לימוד התורה באופן נעלה יותר, ועד לעילוי שבאין ערוך לגמרי.

ולכן, צריכים להוסיף בהתמדה ושקידה בלימוד התורה, ביתר שאת וביתר עוז – בהתאם לגודל העילוי שנפעל ע"י "לימוד של שבעים שנה".

ומובן, שה"לימוד של שבעים שנה" באופן ד"תלמודו **בידו** – ברשותו [ע"ד הענין ד"**תורתו**" – תורה שלו, שלכן "רב שמחל על כבודו כבודו מחול" (קידושין

ובארץ ישראל גופא – בירושלים עיר הקודש, ובירושלים גופא – מ"מקדש מעט" לבית המקדש **כפשוטו** – בית המקדש השלישי, "מקדש אדני-י כוננו ידיך", במהרה בימינו ממש.

כ"ק אדמו"ר שליט"א נתן בקבוק משקה ומכתב לר' ישכר דוב שי' ווייס – עבור חגיגת יובל השבעים לישיבת "תורת אמת".

כ"ק אדמו"ר שליט"א התחיל לנגן ניגון הקפות לאביו ר' לוי"צ ז"ל.

משיח ע"י לימוד פנימיות התורה – שזהו גם סדר הלימוד בישיבת "תורת אמת", שלימוד התורה יהי באופן **אמיתי**, לימוד נגלה דתורה ופנימיות התורה **ביחד**, באופן ד"תורה אחת", מאחר שהם בדוגמת גוף ונשמה (כמבואר בזהר פ' בעלותך).

ובקרוב ממש נזכה לקיום היעוד "עתידין בתי כנסיות ובתי מדרשות שבחוץ לארץ שיקבעו בארץ ישראל", כמדובר בהתוועדות שלפנ"ז (ש"פ דברים ס"נ) שהכוונה בזה היא (גם) בנוגע לחלק הגשמי שבזה **כפשוטו**,

(התוועדויות תשמ"ב כרך ד עמודים 2042-2044. סעיפים מז-מט)

*

מענה ה' אייר תשמ"ו

מענה לרב יהושע שי' יוזביץ' על בקשת הוראה וברכות למצב הכספי של הישיבה: אינו מובן **כלל** – לאיזה "הוראות" שואל – יעשה ככל **עשריות** הישיבות שבארץ הקודש (אף **שירובם הגדול** אין להם הוותק, ולא היחוס דכמה וכמה דורות, ולא תלמידים בכמה וכמה מקומות וכו')

ברכות להמסייעים **ובריבוי** – במכתבי רבותינו נשיאנו **הרבים**.

("תורת אמת" עמוד 458)

*

מענה הרבי שנעתק בכתב יד המזכיר הריל"ג - ט"ו אייר תשמ"ז

! האומנם אינו יודע שכ"ק רבותינו נשיאנו יסדו ישיבה תו"א בירות"ו – ולשם יכוון מושפעיו שי' בשטומו"צ.

אזכיר עה"צ

(תצלום כתב יד המזכיר נדפס בקובץ חידושים וביאורים תורת אמת גליון ע"ה עמוד 278)

*

מענה הרבי שנעתק בכתב יד המזכיר הריל"ג - כ"ח אייר תשמ"ז

ר' לייזער שי'

בבקשה למסור זה לר' חיים שי' גלורפין – עובד בבית חב"ד בירות"ו העתיקה מועתק בזה מענת כ"ק אדמו"ר שליט"א למכתבו מי"א ניסן:

- 1) וכל המברך מתברך בברכתו של הקב"ה שתוספתו מרובה על העיקר
- 2) ע"ד מוסד חדש – הרב יהושע שי' יוזביץ הוא המנהל ישיבת חב"ד בירות"ו – ואתו ידברו ע"ד כל השייך להוספה במסגרתה.

אזכיר עה"צ.

(תצלום מכת"י המזכיר)

*

מענה אייר תש"נ

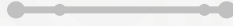
מענה על דו"ח התלמידים השלוחים ל"תורת אמת" בו כתבו לרבי על כך שנסעו ביום ג' י"ג אייר לציון של הו"ח וכו' ישראל אריה לייב ע"ה, אחיו של הרבי: נת' ות"ח ותנוח דעתם וכו' והזמ"ג פסח שני ולג"ב וכו'. אזכיר עה"צ.

(ליקוט מענות קודש – תש"נ, עמוד 78, אות רכח)

לזכות

חברי צוות ישיבתינו הק'

**הגה"ח ר' אברהם יואל שי' לפידות
ראש הישיבה**

הגה"ח ר' חיים שלום שי' דייטש

הגה"ח ר' יוסף יצחק שי' אופן

הרה"ח ר' יוסף צבי שי' צירקוס

הרה"ח ר' יצחק מאיר הלוי שי' סגל

הרה"ח ר' יחיאל מיכל שי' הניג

הרה"ח ר' צבי פנחס דוד שי' וייס – הלכה

הרה"ח ר' יעקב שי' אורנשטיין

הרה"ח ר' משה יהודה לייב שי' גרוזמן

הרה"ח ר' שמואל שי' פרסמן

הרה"ח ר' יצחק שי' שיינברגר

הרה"ח ר' הלל שי' מונדשיין

הרה"ח ר' משה לוי יצחק שי' לאופר

הרה"ח ר' יחיאל יוסף שי' לסקר

הרה"ח ר' שניאור זלמן שי' אופנר

להצלחה רבה ומופלגה בעבודה"ק

לזכות
ההנהלה דישיבתנו הק'

ובראשם
איש חי רב פעלים עוסק בצ"צ
מסור ונתון בלב ונפש
לכ"ק אדמו"ר נשיא דורנו
הרה"ח הרב יהושע שי' יוזביץ
מנכ"ל
מוסדות תורת אמת וצמח צדק
ואתו עמו
הרה"ח ר' יששכר דוב שי' ולס
והרה"ח ר' **שניאור זלמן שי' יוזביץ**
ממנהלי מוסדות תורת אמת וצמח צדק

על התמסרותם בגוף ונפש עבור
התפתחות המוסדות בכלל וישיבתנו בפרט
ויה"ר שימשיכו להתעסק ב'הרחבת המלוכה'
דכ"ק אדמו"ר מתוך הצלחה ובריות נכונה
לאריכות ימים ושנים טובות

לזכות

תלמידי התמימים שליט"א

דישיבת "תורת אמת"

שילמדו בשקידה והתמדה ויצליחו

בתורתנו הקדושה, "תורת אמת",

נגלה וחסידות, שזהו תפקידים העיקרי

יחד עם התעסקותם

בעבודת התפלה וב"מבצעים" והפצת המעיינות

לנחת רוח אבינו רוענו כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו

ולזירוז ביאת משיח צדקנו

תיכף ומיד ממש

